

**Programmes for eradication, control and surveillance of animal diseases and zoonoses
submitted for obtaining EU financial contribution**

**Annex II: Control programme – Reduction of prevalence of *Salmonella* serotypes
in certain poultry populations**

Member States seeking an EU financial contribution for national programmes of eradication, control and surveillance shall submit online this document completely filled out by the 31 May of the year preceding its implementation (part 2.1 of Annex I to the Single Market Programme Regulation).

Due to the late adoption of the SMP regulation all programmes will be submitted to be approved technically for 2021 and 2022.

Therefore, this document shall also be filled out and submitted after selection of the options:

This programme is multiannual: "YES"

Request for Union cofinancing from beginning 2021 to end of 2022.

If encountering difficulties:

- concerning the information requested, please contact SANTE-VET-PROG@ec.europa.eu.

- on the technical point of view, please contact SANTE-BI@ec.europa.eu, include in your message a printscreen of the complete window where the problem appears and the version of this pdf:

Instructions to complete the form:

- 1) You can attach documents (.doc, .xls, .pdf, etc) to complete your report using the button "Add attachments" on the last page of the form.
- 2) Before submitting this form, please use the button "Verify form"(bottom right of each page). If needed, complete your pdf document as indicated.
- 3) When you have finished completing this pdf document, save it on your computer.
- 4) Verify that your internet connection is active and then click on the "Submit notification" button and your pdf document will be sent to our server. A submission number will appear on your document. Save this completed document on your computer for your record.
- 5) For simplification purposes you are invited to submit multi-annual programmes.
- 6) You are invited to submit your programmes in English.

Doc version: 2021 2.1

Member state : POLSKA

Disease Salmonella

Animal population Breeding flocks of Turkeys

This program is multi annual : yes

Type of submission : New multiannual programme or Modification of already approved multiannual programme

Request of Union co-financing from beginning :

2021

To end of

2022

First year of implementation of the programme described in this document:

2021

1. Contact data

Name

[REDACTED]

Phone

[REDACTED]

Email

[REDACTED]

Your job type
within the CA :

[REDACTED]

Submission Date

21/10/2021 16:04:47

Submission Number

1634825086973-17803

Breeding flocks of Turkeys

A. Technical information

By submitting this programme, the Member State (MS) attests that the relevant provisions of the EU legislation will be implemented during its entire period of approval, in particular:

- Regulation (EC) No 2160/2003 on the control of *Salmonella* and other specified food-borne zoonotic agents,
- Regulation (EU) No 1190/2012 concerning a Union target for the reduction of *Salmonella* Enteritidis and Typhimurium in flocks of turkeys,
- Regulation (EC) No 1177/2006 implementing Regulation (EC) No 2160/2003 as regards requirements for the use of specific control methods in the framework of the national programmes for the control of *Salmonella* in poultry.

As a consequence, the following measures will be implemented during the whole period of the programme:

1. Aim of the programme

It is to implement all relevant measures in order to reduce the maximum annual percentage of flocks of breeding turkeys remaining positive to *Salmonella* Enteritidis (SE) and *Salmonella* Typhimurium (ST)(including the serotypes with the antigenic formula I,4,[5],12:i:-)('Union target') to 1% or less.

However, for MS with less than 100 flocks of adult fattening turkeys, the Union target shall be that annually no more than one flock of adult fattening turkeys may remain positive.

yes

no

if no, please explain

Zgodnie z art. 5 ust. 1 rozporządzenia (WE) nr 2160/2003 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 17 listopada 2003 r. w sprawie zwalczania salmonelli i innych określonych odzwierzęcych czynników chorobotwórczych przenoszonych przez żywność (Dz. Urz. UE L 325 z 12.12.2003, str. 1, z późn. zm.; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 3, t. 41, str. 328, z późn. zm.), zwanego dalej „rozporządzeniem nr 2160/2003”, państwa członkowskie Unii Europejskiej ustanawiają krajowe programy zwalczania w odniesieniu do każdej choroby odzwierzęcej i odzwierzęcego czynnika chorobotwórczego wymienionych w załączniku I do tego rozporządzenia. Celem programu zwalczania w odniesieniu do każdej choroby odzwierzęcej i odzwierzęcego czynnika chorobotwórczego jest osiągnięcie celu unijnego, który w odniesieniu do stad indyków hodowlanych został określony w rozporządzeniu Komisji (UE) nr 1190/2012

Breeding flocks of Turkeys

z dnia 12 grudnia 2012 r. w sprawie unijnego celu ograniczenia występowania Salmonella Enteritidis i Salmonella Typhimurium w stadach indyków zgodnie z rozporządzeniem (WE) nr 2160/2003 Parlamentu Europejskiego i Rady (Dz. Urz. UE L 340 z 13.12.2012, str. 29), zwanym dalej „rozporządzeniem nr 1190/2012”, i dotyczy następujących serotypów Salmonella:

- 1) Salmonella Enteritidis,
- 2) Salmonella Typhimurium, w tym jednofazowej Salmonella Typhimurium o wzorze antygenowym 1,4,[5],12:i:-
- zwanych dalej „serotypami Salmonella objętymi programem”.

Zgodnie z art. 4 ust. 5 rozporządzenia nr 2160/2003 cel wspólnotowy określony w rozporządzeniu Komisji (WE) nr 584/2008 z dnia 20 czerwca 2008 r. wykonującym rozporządzenie (WE) nr 2160/2003 Parlamentu Europejskiego i Rady w odniesieniu do wspólnotowego celu ograniczenia częstości występowania Salmonelli enteritidis i Salmonelli typhimurium u indyków (Dz. Urz. UE L 162 z 21.06.2008, str. 3) został ustanowiony na okres trzyletni trwający do końca 2012 r. Od 2013 r. programy zwalczania niektórych serotypów Salmonella w stadach indyków hodowlanych są realizowane w państwach członkowskich dla osiągnięcia celu unijnego, który w odniesieniu do stad indyków hodowlanych został określony w rozporządzeniu nr 1190/2012.

Cel określony w rozporządzeniu nr 1190/2012 będzie realizowany przez obowiązkowe badania wszystkich stad indyków hodowlanych objętych zakresem rozporządzenia nr 2160/2003. W przypadku gdy w próbkach pobranych urzędowo zostanie wykryty serotyp Salmonella objęty programem mającym na celu zwalczanie tych serotypów Salmonella w stadach indyków hodowlanych, program ten przewiduje likwidację zakażonego stada, unieszkodliwienie zwłok indyków padłych lub zabitych, zniszczenie jaj wylęgowych i piskląt z nich wylęgniętych, zniszczenie lub zagospodarowanie pasz, materiałów ściółkowych, odchodów i innych przedmiotów oraz przeprowadzenie oczyszczania i odkażania. Istotne dla osiągnięcia celu jest stosowanie przez hodowców zasad dobrej praktyki higienicznej i produkcyjnej w stadach indyków hodowlanych.

Cel unijny zostanie osiągnięty w odniesieniu do stad indyków hodowlanych w przypadku ograniczenia na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej maksymalnej wartości procentowej dorosłych stad, w których uzyskano dodatni wynik badania laboratoryjnego w odniesieniu do Salmonella Enteritidis i Salmonella Typhimurium do 1% lub poniżej tej wartości.

Celem „Krajowego programu zwalczania niektórych serotypów Salmonella w stadach indyków hodowlanych” na lata 2020-2022 r., będzie ograniczenie występowania w dorosłych stadach indyków hodowlanych, liczących przynajmniej 250 sztuk, serotypów Salmonella do poziomu wskazanego w ww. przepisach Unii Europejskiej to jest nie więcej niż 1 stado indyków hodowlanych zakażone serotypem Salmonella objętym programem.

Ponadto cel programu będzie obejmował również określenie systemów badawczych koniecznych do sprawdzenia, czy cel został osiągnięty oraz do sprawdzenia postępów w realizacji celu unijnego.

Zgodnie z ust. 4.1 załącznika do rozporządzenia nr 1190/2012 na potrzeby sprawozdawczości mającej na celu weryfikację celu unijnego przyjmuje się następującą definicję stada zakażonego: „dorosłe stado indyków hodowlanych, w którym w wyniku pobrania próbek w ramach programu wykryto w jednej próbce lub większej ich liczbie Salmonella Enteritidis lub Salmonella Typhimurium (inne niż szczepy szczepionkowe, ale z uwzględnieniem jednofazowych szczepów o wzorze antygenowym 1,4,[5],12:i:-)”.

Dodatkowo na potrzeby sprawozdawczości mającej na celu weryfikację celu unijnego za stado zakażone uznaje się również dorosłe stado indyków hodowlanych, w których w wyniku pobrania próbek w ramach programu wykryto w jednej próbce lub w większej ich liczbie efekt hamujący wzrost bakterii.

W celu uzyskania współfinansowania unijnego przedmiotowy program został opracowany zgodnie z wymaganiami określonymi w rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 652/2014 z dnia 15 maja 2014 r. ustanawiającym przepisy w zakresie zarządzania wydatkami odnoszącymi się do łańcucha żywnościowego, zdrowia zwierząt i dobrostanu zwierząt oraz dotyczącymi zdrowia roślin i

Breeding flocks of Turkeys

materiału przeznaczonych do reprodukcji roślin, zmieniającym dyrektywę Rady 98/56/WE, 2000/29/WE i 2008/90/WE, rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 178/2002, (WE) nr 882/2004 i (WE) nr 396/2005, dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/128/WE i rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1107/2009 oraz uchylającym decyzje Rady 66/399/EWG, 76/894/EWG i 2009/470/WE (Dz. Urz. UE L 189 z 27.06.2014, str. 1, z późn. zm.).

Ogólny opis kosztów i korzyści:

Główną korzyścią z realizacji programu dla właścicieli stad indyków hodowlanych oraz podmiotów zajmujących się obrotem nimi będzie możliwość prowadzenia swobodnego handlu oraz wywozu indyków hodowlanych, jaj wylęgowych oraz piskląt do państw trzecich. Osiągnięcie celu unijnego, czyli zmniejszenie liczby zakażonych stad indyków hodowlanych, ograniczy rozprzestrzenianie się pałeczek Salmonella wśród drobiu tego gatunku.

Osiągnięcie celu, czyli ograniczenie liczby zakażonych stad indyków hodowlanych, doprowadzi do przerwania drogi pionowej przenoszenia zakażenia pałeczkami Salmonella.

Ponadto należy podkreślić, że salmonelloza jest najczęściej notowaną chorobą odzwierzęcą. Stąd też realizacja programu ograniczy liczbę zakażeń u ludzi, a w związku z tym zredukuje koszty leczenia.

2. Geographical coverage of the programme

The programme will be implemented on the **whole territory** of the Member State.

yes

no

if no, please explain

Program będzie realizowany na całym terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

3. Flocks subject to the programme

	Total number of flocks of breeding turkeys in the MS	Number of flocks with at least 250 adult breeding turkeys	Number of flocks where FBO sampling shall take place	Number of flocks where official sampling will take place
Rearing flocks	93		93	0
Adult flocks	180	180	180	180

NB : All cells shall be filled in with the best estimation available.

Comments (max. 32000 chars) :

W stadach indyków hodowlanych próbki do badań będą pobierane rutynowo z inicjatywy hodowcy, tj. przez hodowcę lub osobę przez niego wyznaczoną i na jego koszt, od:

- 1) piskląt jednodniowych;
- 2) indyków mających cztery tygodnie życia;
- 3) indyków na 2 tygodnie przed rozpoczęciem składania jaj lub przeniesieniem do jednostki

Breeding flocks of Turkeys

produkcyjnej;

4) indyków w okresie nieśności ? co trzy tygodnie.

Powyższy harmonogram jest zgodny z minimalnymi wymaganiami w zakresie pobierania próbek opisanymi w załączniku do rozporządzenia nr 1190/2012.

Pobieranie próbek będzie się odbywało na zasadach określonych w załączniku do rozporządzenia nr 1190/2012.

W programie mają zastosowanie wymagania określone w części C i E załącznika II do rozporządzenia nr 2160/2003.

Zgodnie z ust. 1 część C załącznika II do rozporządzenia nr 2160/2003 środki ustanowione w ust. 3?5 część C załącznika II do rozporządzenia nr 2160/2003 będą stosowane w przypadku wykrycia w próbkach pobranych przez powiatowego lekarza weterynarii właściwego ze względu na miejsce prowadzenia przez podmiot działalności nadzorowanej, serotypów *Salmonella* objętych programem.

4. Notification of the detection of target *Salmonella* serovars

A procedure is in place which guarantees that the detection of the presence of the relevant *Salmonella* serotypes during sampling at the initiative of the food business operator (FBO) is notified without delay to the competent authority by the laboratory performing the analyses. Timely notification of the detection of the presence of any of the relevant *Salmonella* serotypes remains the responsibility of the food business operator and the laboratory performing the analyses.

yes

no

if no, please explain

Laboratoria wykonujące badania laboratoryjne w ramach programu oraz hodowcy po uzyskaniu dodatniego wyniku badań laboratoryjnych lub stwierdzeniu efektu hamującego wzrost bakterii, w próbkach pobranych z inicjatywy hodowcy, niezwłocznie informują o tym powiatowego lekarza weterynarii.

Laboratoria wyznaczone zgodnie z art. 25 ust. 3 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. o Inspekcji Weterynaryjnej po uzyskaniu dodatniego wyniku badań laboratoryjnych lub stwierdzeniu efektu hamującego wzrost bakterii w próbkach pobranych przez powiatowego lekarza weterynarii informują o tym powiatowego lekarza weterynarii oraz wojewódzkiego lekarza weterynarii właściwego ze względu na miejsce pobrania próbek.

Sprawozdania z badań laboratoryjnych próbek pobranych zarówno z inicjatywy hodowcy, jak i pobranych przez powiatowego lekarza weterynarii są przesyłane do powiatowego lekarza weterynarii.

Laboratoria na koniec okresu sprawozdawczego, na wniosek wojewódzkiego lekarza weterynarii, przygotowują sprawozdanie dotyczące badań przeprowadzonych w ramach programu.

Laboratoria wykonujące badania laboratoryjne w ramach programu przechowują izolaty *Salmonella* wyizolowane w ramach programu przez co najmniej 2 lata od uzyskania izolatu.

Breeding flocks of Turkeys

5. Biosecurity measures

FBOs have to implement measures to prevent the contamination of their flocks.

yes

no

if no, please explain; if yes, describe the biosecurity measures that shall be applied, quote the document describing them (if any) and attach a copy (max. 32000 chars) :

W odniesieniu do stad indyków hodowlanych wymagania weterynaryjne zostały zawarte w rozporządzeniu Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 27 września 2013 r. w sprawie szczegółowych wymagań weterynaryjnych mających zastosowanie do drobiu i jaj wylęgowych (Dz. U. poz. 1301, z 2014 r. poz. 1332).

W zakładzie drobiu utrzymującym indyki powinno znajdować się co najmniej:

- 1) wydzielone miejsce do składowania:
  - a) środków dezynfekcyjnych, zabezpieczone przed dostępem osób nieupoważnionych,
  - b) obornika;
- 2) miejsce, w którym są zapewnione właściwe warunki do przetrzymywania produktów leczniczych weterynaryjnych, zabezpieczone przed dostępem osób nieupoważnionych;
- 3) odzież i obuwie przeznaczone tylko do obowiązkowego użycia w zakładzie drobiu;
- 4) maty dezynfekcyjne nasączone środkiem odkażającym, umieszczane przed wjazdem na teren zakładu drobiu oraz przed wejściami do poszczególnych budynków;
- 5) środki dezynfekcyjne w ilości niezbędnej do przeprowadzenia doraźnego odkażania.

W odniesieniu do warunków utrzymania indyków oraz zasad zarządzania zakładem drobiu powinny zostać spełnione następujące środki bioasekuracji, polegające na:

- 1) stosowaniu zasady „cały kurnik pełen/cały kurnik pusty”;
- 2) zapewnieniu odpowiednich warunków w zakresie: temperatury, wilgotności, wymiany powietrza, dostępu światła;
- 3) stosowaniu prawidłowej obsady budynku;
- 4) utrzymywaniu w jednym budynku, w obrębie jednego stada, indyków w jednakowym wieku;
- 5) izolacji poszczególnych budynków przez stosowanie osobnej obsługi, żywienia, wyposażenia oraz sprzętu;
- 6) zabezpieczeniu paszy przed dostępem gryzoni i dzikich ptaków;
- 7) rejestrowaniu wejść osób postronnych na teren zakładu drobiu;
- 8) odkażaniu kół pojazdów wjeżdżających na teren zakładu drobiu;
- 9) regularnym aktualizowaniu planu zabezpieczenia zakładu drobiu przed gryzoniami;
- 10) rejestrowaniu prowadzonych regularnie czynności odkażania, dezynsekcji i deratyzacji.

Pomieszczenia, w których utrzymuje się indyki, ich wyposażenie oraz sprzęt powinny być wykonane z materiałów nieszkodliwych dla zdrowia indyków oraz nadających się do oczyszczania i odkażania.

Budynki, w których są utrzymywane indyki, powinny być:

- 1) zabezpieczone przed dostępem zwierząt innych niż utrzymywane w zakładzie drobiu;
- 2) utrzymywane w czystości;
- 3) oznakowane tablicą z napisem „Osobom nieupoważnionym wstęp wzbroniony”.

Breeding flocks of Turkeys

Odchody oraz niezjedzone resztki paszy powinny być usuwane z pomieszczeń tak często, aby uniknąć zanieczyszczenia paszy lub wody.

Zalecenia dotyczące transportu indyków:

- 1) indyki powinny być przewożone zgodnie z przepisami ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt oraz rozporządzenia Rady (WE) nr 1/2005 z dnia 22 grudnia 2004 r. w sprawie ochrony zwierząt podczas transportu i związanych z tym działań oraz zmieniającego dyrektywy 64/432/WE i 93/119/WE oraz rozporządzenie WE nr 1255/97 (Dz. Urz. UE L 3 z 05.01.2005, str. 1, z późn. zm.);
- 2) transport do zakładu drobiu powinien odbywać się w pojazdach oraz w kontenerach lub pojemnikach transportowych, które zostały dokładnie oczyszczone i odkażone przed załadunkiem indyków przy użyciu dopuszczonego do obrotu środka odkażającego w stężeniu umożliwiającym inaktywację pałeczek Salmonella;
- 3) bezpośrednio po rozładunku indyków w zakładzie drobiu albo w rzeźni pojazdy oraz kontenery lub pojemniki transportowe powinny zostać oczyszczone i odkażone przy użyciu dopuszczonego do obrotu środka odkażającego w stężeniu umożliwiającym inaktywację pałeczek Salmonella.

Osoby zatrudnione do wykonywania czynności związanych z utrzymywaniem indyków powinny:

- 1) przy obsłudze każdego stada używać osobnego kompletu odzieży ochronnej;
- 2) posiadać aktualne badania na nosicielstwo pałeczek Salmonella;
- 3) zostać przeszkolone w zakresie higieny osobistej oraz znajomości możliwych dróg przenoszenia zakażenia za pośrednictwem odzieży i sprzętu.

Środki zarządzania i infrastruktury w zakresie bezpieczeństwa biologicznego obowiązujące w zakładach drobiu:

- 1) rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 27 września 2013 r. w sprawie szczegółowych wymagań weterynaryjnych mających zastosowanie do drobiu i jaj wylęgowych;
- 2) rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 28 czerwca 2010 r. w sprawie minimalnych warunków utrzymywania gatunków zwierząt gospodarskich innych niż te, dla których normy ochrony zostały określone w przepisach Unii Europejskiej (Dz. U. poz. 778, z 2015 r. poz. 1516, z 2017 r. poz. 127, z 2018 r. poz. 116z 2017 r. poz. 127).

Zaleca się stosowanie w zakładach drobiu środków bioasekuracji. Są one określone w zasadach dobrej praktyki produkcyjnej (GMP) i dobrej praktyki higienicznej (GHP).

6. Minimum sampling requirements for food business operators (FBO):

The EU minimum requirements for FBO sampling are as follows:

- Rearing flocks: at day-old, at four weeks of age, two weeks before moving to laying phase or laying unit
- Adult flocks: Every third week during the laying period at the holding or at the hatchery (only at the holding for flocks producing hatching eggs intended for trade within the union). The last sampling session takes place within three weeks before slaughter.

yes

no

Breeding flocks of Turkeys

If the EU target is achieved for more than 2 consecutive calendar years in the whole member state, the CA has accepted to implement the derogation of point 2.1.(a).(iv) of Annex to Regulation (EU) No 1190/2012 and therefore the EU minimum requirements for FBO sampling frequency at the holding on adult flocks is every four weeks. However the CA may decide to keep or revert to a three week testing interval in the case of detection of the presence of the relevant Salmonella serotypes in a breeding flock on the holding and/or in any other case deemed appropriate by the CA.

yes

no

If no please explain. Indicate aso 1)if additional FBO sampling going beyond EU minimum requirements is performed (to be described) 2) who is taking the official samples

Pobieranie próbek w ramach programu odbywa się w zakładzie drobiu.

Pobieranie próbek w stadzie indyków hodowlanych z inicjatywy hodowcy, zgodnie z częścią B załącznika II do rozporządzenia nr 2160/2003, przeprowadza się:

1) u piskląt jednodniowych w trakcie rozładunku ze środka transportu przed umieszczeniem piskląt w budynku inwentarskim, w którym będą utrzymywane, zgodnie z następującymi zasadami:

a) próbki wyściółki wraz z mekonium z 10 pojemników transportowych z każdej dostawy (po 25 g z pojemnika) lub

b) wymazy powierzchniowe z dna 10 pojemników (pulowane w laboratorium w 1 próbkę) – w przypadku pojemników bez wyściółki, lub

c) pisklęta padłe (w tym również w czasie transportu), nie więcej niż 20 sztuk – pulowane w laboratorium w 1 próbkę;

2) u indyków:

a) w czwartym tygodniu życia,

b) na 2 tygodnie przed rozpoczęciem składania jaj przez indyki lub przed ich przeniesieniem do jednostki produkcyjnej, zgodnie z wymaganiami określonymi w ust. 2.2.2.1 załącznika do rozporządzenia nr 200/2010,

c) w okresie nieśności co trzy tygodnie w stadzie, zgodnie z wymaganiami określonymi w ust. 2.2.2 załącznika do rozporządzenia nr 200/2010.

Zgodnie z ust. 2.1 załącznika do rozporządzenia nr 1190/2012 ostatnie pobranie próbek w stadach indyków hodowlanych odbywa się w okresie 3 tygodni przed przemieszczeniem indyków do rzeźni.

Zgodnie z częścią B załącznika II do rozporządzenia nr 2160/2003 wyniki badań laboratoryjnych próbek muszą być znane przed przemieszczeniem indyków do rzeźni.

Koszt pobrania, transportu oraz badania laboratoryjnego ww. próbek w laboratorium ponosi hodowca.

Hodowca jest obowiązany, zgodnie z art. 7 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt (Dz. U. z 2014 r. poz. 1539, z 2015 r. poz. 266 i 470, z 2016 r. poz. 1605, z 2018 r. poz. 1967), do poinformowania powiatowego lekarza weterynarii o każdej zmianie stanu prawnego lub faktycznego związanego z prowadzeniem działalności nadzorowanej, w zakresie dotyczącym wymagań weterynaryjnych, w szczególności o wstawieniu nowego stada indyków hodowlanych do zakładu. Informacja taka powinna zostać przekazana w formie pisemnej, w terminie 7 dni od dnia zaistnienia takiego zdarzenia. Jednocześnie hodowca przedkłada właściwemu miejscowo powiatowemu lekarzowi weterynarii harmonogram pobierania próbek w stadzie w celu zatwierdzenia.

Hodowca jest obowiązany do prowadzenia dokumentacji związanej z pobieraniem próbek, zawierającej

Breeding flocks of Turkeys

co najmniej informacje dotyczące:

- 1) stada (liczby sztuk indyków, ich wieku);
- 2) rodzaju próbek, daty i godziny pobrania próbek;
- 3) imienia i nazwiska osoby pobierającej próbki;
- 4) daty i godziny wysłania próbek do laboratorium;
- 5) nazwy i adresu laboratorium;
- 6) wyników badań laboratoryjnych próbek pobranych w ramach programu.

Dokumentację przechowuje się co najmniej przez 2 lata od dnia zbycia stada.

Powiatowy lekarz weterynarii nadzoruje prawidłowe pobieranie próbek z inicjatywy hodowcy oraz kontroluje dokumentację prowadzoną przez hodowcę. Nadzór ten obejmuje kontrolę realizacji harmonogramu oraz sposobu pobierania próbek. Kontrola sposobu pobierania próbek jest prowadzona z częstotliwością zależną od analizy ryzyka dokonanej przez powiatowego lekarza weterynarii.

Nadzór może odbywać się w trakcie urzędowych kontroli zakładów drobiu oraz w każdym przypadku, gdy powiatowy lekarz weterynarii uzna, że zachodzi taka konieczność.

Częstotliwość rutynowego pobierania próbek przez powiatowego lekarza weterynarii jest określona w ust. 2.1 lit. b pkt i oraz iii załącznika do rozporządzenia nr 1190/2012.

Procedura pobierania próbek przez powiatowego lekarza weterynarii została określona w ust. 2.2.2.2 załącznika do rozporządzenia nr 200/2010.

Zgodnie z ust. 2.1 lit. b pkt iv załącznika do rozporządzenia nr 1190/2012 pobranie próbek przez powiatowego lekarza weterynarii może zastąpić jedno pobranie próbek przeprowadzone z inicjatywy hodowcy.

W przypadku stwierdzenia efektu hamującego wzrost bakterii w próbkach pobranych przez powiatowego lekarza weterynarii opłaty związane z badaniem laboratoryjnym próbek ponosi hodowca. Opłata zawiera koszt:

- 1) badania laboratoryjnego w wysokości określonej w poz. 7 załącznika nr 2 do rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 15 grudnia 2006 r. w sprawie sposobu ustalania i wysokości opłat za czynności wykonywane przez Inspekcję Weterynaryjną, sposobu i miejsc pobierania tych opłat oraz sposobu przekazywania informacji w tym zakresie Komisji Europejskiej (Dz. U. z 2013 r. poz. 388);
- 2) dojazdu związanego z pobraniem próbek i dowozu próbek do laboratorium, według stawek za 1 kilometr przebiegu pojazdu ustalonych zgodnie z przepisami w sprawie warunków ustalania oraz sposobu dokonywania zwrotu kosztów używania do celów służbowych samochodów osobowych, motocykli i motorowerów niebędących własnością pracodawcy;
- 3) wyrobów stosowanych w medycynie weterynaryjnej użytych do badań laboratoryjnych.

7. Samples are taken in accordance with provisions of point 2.2 of Annex to Regulation (EU) No 1190/2012

yes

no

If no, please explain.

W stadach indyków hodowlanych próbki do badań będą pobierane rutynowo z inicjatywy hodowcy, tj. przez hodowcę lub osobę przez niego wyznaczoną i na jego koszt, od:

- 1) piskląt jednodniowych;
- 2) indyków w wieku czterech tygodni;
- 3) indyków na 2 tygodnie przed rozpoczęciem składania jaj lub przeniesieniem do jednostki produkcyjnej;

Breeding flocks of Turkeys

4) indyków w okresie nieśności - co trzy tygodnie.

Powyższy harmonogram jest zgodny z minimalnymi wymaganiami w zakresie pobierania próbek opisanymi w załączniku do rozporządzenia nr 1190/2012.

Pobieranie próbek będzie się odbywało na zasadach określonych w załączniku do rozporządzenia nr 1190/2012.

- 8.** Specific requirements laid down in Annex II.C of Regulation (EC) No 2160/2003 will be complied with where relevant (due to the presence of SE or ST (including monophasic ST 1,4,[5],12:i:-), all birds of infected reading or adult flocks are slaughtered or killed and destroyed, and all eggs are destroyed or heat treated):

yes

no

If no, please explain. If yes, indicate if birds are slaughtered or killed and destroyed and if eggs are destroyed or heat treated (max. 32000 chars) :

Postępowanie hodowcy i powiatowego lekarza weterynarii w przypadku wykrycia serotypu Salmonella objętego programem lub efektu hamującego wzrost bakterii.

W przypadku uzyskania dodatniego wyniku badań laboratoryjnych próbek pobranych z inicjatywy hodowcy lub wykrycia efektu hamującego wzrost bakterii, hodowca:

- 1) zawiadamia niezwłocznie o tym fakcie powiatowego lekarza weterynarii;
- 2) pozostawia indyki w miejscu ich stałego utrzymywania i nie wprowadza tam innego drobiu;
- 3) uniemożliwia osobom postronnym dostęp do budynków inwentarskich lub miejsc, w których znajdują się indyki podejrzane o zakażenie pałeczkami Salmonella objętymi programem lub zwłoki tych indyków;
- 4) wstrzymuje się od wywożenia, wynoszenia i zbywania mięsa, jaj wylęgowych, zwłok indyków, a także odchodów pochodzących od tych indyków oraz paszy, materiałów ściółkowych i innych przedmiotów znajdujących się w miejscu utrzymywania indyków;
- 5) udziela powiatowemu lekarzowi weterynarii wyjaśnień i informacji, które mogą mieć znaczenie dla wykrycia Salmonella lub zakażenia pałeczkami Salmonella lub źródeł Salmonella, lub źródeł zakażenia pałeczkami Salmonella objętymi programem, lub dla zapobiegania szerzeniu się tej choroby lub zakażenia;
- 6) udostępnia indyki do badań i zabiegów weterynaryjnych, a także udziela pomocy przy wykonywaniu tych badań i zabiegów;
- 7) udostępnia powiatowemu lekarzowi weterynarii dokumentację dotyczącą stada indyków hodowlanych, w szczególności dokumentację potwierdzającą zakup piskląt, materiałów ściółkowych i paszy oraz potwierdzającą sprzedaż indyków i jaj, a także dokumentację związaną z ewidencją leczenia;
- 8) zwiększa standardy zoohigieniczne.

W wyjątkowych przypadkach, gdy istnieją powody, aby zakwestionować wyniki badania próbek pobranych z inicjatywy hodowcy (wyniki fałszywie dodatnie lub fałszywie ujemne), powiatowy lekarz weterynarii po przeprowadzeniu analizy ryzyka obejmującej co najmniej:

- 1) ocenę możliwości wzajemnego zanieczyszczenia próbek podczas pobierania próbek przez hodowcę;
- 2) ocenę możliwości zanieczyszczenia krzyżowego w laboratorium w trakcie badania;
- 3) poziom bezpieczeństwa biologicznego w gospodarstwie;
- 4) ocenę sytuacji epizootycznej pod względem występowania Salmonella spp. w gospodarstwie, - może pobrać próbki do badania. Procedura pobierania próbek przez powiatowego lekarza weterynarii

Breeding flocks of Turkeys

została określona w ust. 2.2.2.1 załącznika do rozporządzenia nr 200/2010. W przypadku podejrzenia zastosowania przez hodowcę środków drobnoustrojowych lub inhibitorów wzrostu bakterii, powiatowy lekarz weterynarii może pobrać dodatkowe próbki. Pobieranie takich próbek przeprowadza się w obrębie każdego kurnika na terenie gospodarstwa w następujący sposób: losowo wybiera się do 5 sztuk drobiu z każdego kurnika, chyba że powiatowy lekarz weterynarii uzna za konieczne pobranie próbek od większej liczby sztuk drobiu.

Powiatowy lekarz Weterynarii:

1) nakazuje, w drodze decyzji administracyjnej:

- a) izolację drobiu znajdującego się w zakładzie drobiu w poszczególnych kurnikach;
- b) zastosowanie produktów biobójczych w celu odkażania jaj wylęgowych bezpośrednio po zbiorze oraz przed wejściami do kurników i wyjściami z nich, jak również przed wjazdami na teren zakładu drobiu i wyjazdami z niego;
- c) wylęganie jaj już inkubowanych w zakładzie wylęgowym w oddzielnych aparatach lęgowych, w oparach produktu biobójczego dopuszczonego do odkażania w czasie lęgu, aktywnego w stosunku do pałeczek Salmonella.

2) zakazuje, w drodze decyzji administracyjnej:

- a) wywożenia jaj wylęgowych z zakładu drobiu, z wyłączeniem wywozu jaj wylęgowych niepoddanych inkubacji bezpośrednio do zakładu wytwarzającego lub przetwarzającego produkty jajeczne, o którym mowa w przepisach o produktach pochodzenia zwierzęcego, gdzie jaja niezwłocznie zostaną poddane obróbce cieplnej;
- b) przemieszczania drobiu z zakładu drobiu i do zakładu drobiu oraz ze stada i do stada w obrębie zakładu drobiu, chyba że drób, na wniosek hodowcy, zostanie przemieszczony do rzeźni; w przypadku przemieszczania drobiu ze stada podejrzanego o zakażenie serotypem Salmonella objętego programem w celu poddania ubojowi w rzeźni w świadectwie zdrowia umieszcza się informację o jego pochodzeniu ze stada, w którym uzyskano dodatni wynik badań laboratoryjnych próbek pobranych z inicjatywy hodowcy w kierunku serotypów Salmonella objętych programem;
- c) stosowania w stadzie produktów biobójczych, produktów leczniczych weterynaryjnych i innych środków utrudniających izolację pałeczek Salmonella;
- d) wywożenia z zakładu drobiu - bez jego zgody - mięsa, zwłok drobiu, odchodów pochodzących od drobiu i ściółki oraz przedmiotów znajdujących się w kurniku lub w innym miejscu utrzymywania drobiu. Środki, o których mowa powyżej są stosowane do czasu potwierdzenia lub wykluczenia przez powiatowego lekarza weterynarii wystąpienia w stadzie indyków hodowlanych zakażenia serotypami Salmonella objętymi programem.

W przypadku uzyskania dodatniego wyniku badań laboratoryjnych w kierunku serotypów Salmonella objętych programem lub w przypadku wykrycia efektu hamującego wzrost bakterii w próbkach pobranych z inicjatywy hodowcy lub w próbkach pobranych przez powiatowego lekarza weterynarii lub stwierdzenia zastosowania środków przeciwdrobnoustrojowych w próbkach pobranych przez powiatowego lekarza weterynarii, powiatowy lekarz weterynarii, w drodze decyzji administracyjnej, zgodnie z art. 44 ust. 1 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt:

1) nakazuje:

- a) niezwłoczny ubój wszystkich sztuk indyków hodowlanych z zakażonego stada lub
- b) niezwłoczne zabicie wszystkich sztuk indyków hodowlanych z zakażonego stada i unieszkodliwienie zwłok wszystkich padłych i zabitych indyków, zgodnie z przepisami rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1069/2009 z dnia 21 października 2009 r. określającego przepisy sanitarne

Breeding flocks of Turkeys

dotyczące produktów ubocznych pochodzenia zwierzęcego, nieprzeznaczonych do spożycia przez ludzi, i uchylającego rozporządzenie (WE) nr 1774/2002 (rozporządzenie o produktach ubocznych pochodzenia zwierzęcego) (Dz. Urz. UE L 300 z 14.11.2009, str. 1, z późn. zm.), oraz środkami wykonawczymi przyjętymi zgodnie z art. 40 tego rozporządzenia,

c) zniszczenie jaj wylęgowych i piskląt z nich wylęgniętych,

d) zniszczenie pasz lub ich zagospodarowanie przy zastosowaniu środków kontroli gwarantujących pełną inaktywację pałeczek Salmonella – w przypadku uzyskania dodatniego wyniku badania laboratoryjnego próbek paszy w kierunku obecności pałeczek Salmonella,

e) zniszczenie lub zagospodarowanie materiałów ściółkowych, odchodów i innych przedmiotów znajdujących się w miejscu utrzymywania indyków, które mogły ulec skażeniu, w sposób, który wyklucza zanieczyszczenie pałeczkami Salmonella, zgodnie z przepisami rozporządzenia nr 1069/2009,

f) dokładne oczyszczenie i odkażenie, pod nadzorem powiatowego lekarza weterynarii, budynków, w których były przetrzymywane indyki ze stada zakażonego, otoczenia budynków, środków transportu oraz pozostałych przedmiotów, które mogły ulec skażeniu, po wykonaniu czynności, o których mowa w lit. a–e,

g) podjęcie przez hodowcę działań mających na celu poprawę warunków zoohigienicznych oraz bezpieczeństwa epizootycznego w zakładzie drobiu;

2) zakazuje przemieszczania indyków z zakażonego stada z zakładu drobiu i do zakażonego stada w zakładzie drobiu oraz ze stada do stada w obrębie zakładu drobiu, chyba że indyki przed zakończeniem tuczu, na wniosek hodowcy, zostaną przemieszczone bezpośrednio do rzeźni w celu poddania ubojowi.

W przypadku uzyskania dodatniego wyniku badań, powiatowy lekarz weterynarii, stosownie do art. 42 ust. 6 oraz art. 44 ust. 1 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt:

1) przeprowadza dochodzenie epizootyczne, zgodnie z art. 42 ust. 7 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt;

2) pobiera próbki do badań laboratoryjnych w zakładzie drobiu we wszystkich stadach, bez względu na wiek utrzymywanych indyków, w sposób określony w ust. 2.2.2.2. załącznika do rozporządzenia nr 200/2010;

3) w celu ustalenia źródła zakażenia stada pałeczkami Salmonella przeprowadza badania:

a) paszy,

b) wody z ujęć własnych zakładu drobiu.

W przypadku uzyskania dodatniego wyniku badań laboratoryjnych w kierunku serotypów Salmonella objętych programem lub w przypadku wykrycia efektu hamującego wzrost bakterii w próbkach pobranych z inicjatywy hodowcy lub w próbkach pobranych przez powiatowego lekarza weterynarii w stadzie indyków hodowlanych, koszty:

1) oczyszczenia i odkażenia budynków, w których był utrzymywany drób ze stada indyków hodowlanych zakażonego serotypem Salmonella objętym programem, ich otoczenia, środków transportu oraz pozostałych przedmiotów, które mogły ulec skażeniu;

2) podjęcia działań mających na celu poprawę warunków zoohigienicznych oraz bezpieczeństwa epizootycznego w zakładzie drobiu

– są ponoszone przez hodowcę.

Powiatowy lekarz weterynarii właściwy dla zakładu drobiu, w którym stwierdzono serotyp Salmonella objęty programem, powiadamia powiatowego lekarza weterynarii właściwego dla zakładów wylęgu drobiu, do których przemieszczono jaja wylęgowe ze stada indyków hodowlanych zakażonych serotypem Salmonella objętym programem. Powiatowy lekarz weterynarii właściwy dla zakładu wylęgu drobiu, w drodze decyzji administracyjnej, nakazuje zniszczenie wszystkich jaj wylęgowych oraz piskląt z

Breeding flocks of Turkeys

nich wylęgniętych, znajdujących się w tym zakładzie wylęgu drobiu i pochodzących ze stada indyków hodowlanych zakażonego serotypem Salmonella objętym programem. Zniszczenie przeprowadza się zgodnie z rozporządzeniem nr 1069/2009 oraz ze środkami wykonawczymi przyjętymi zgodnie z art. 40 rozporządzenia nr 1069/2009.

9. If birds from flocks infected with SE or ST are slaughtered, please describe the measures that shall be implemented by the FBO (i.e. the farmer) and the CA to ensure that fresh poultry meat meet the relevant **EU microbiological criteria** (row 1.28 of Chapter 1 of Annex I to Regulation (EC) No 2073/2005): absence of SE/ST in 5 samples of 25g:

Measures implemented by the FBO (max. 32000 chars) :

W związku z tym, że rozporządzenie Komisji (WE) nr 2073/2005 z dnia 15 listopada 2005 r. w sprawie kryteriów mikrobiologicznych dotyczących środków spożywczych (Dz. Urz. UE L 338 z 22.12.2005, str. 1, z późn. zm.) wskazuje Salmonella Enteritidis i Salmonella Typhimurium jako kryterium bezpieczeństwa żywności w świeżym mięsie drobiowym oraz pałeczki Salmonella spp. jako kryterium bezpieczeństwa żywności w mięsie mielonym i surowych wyrobach z mięsa drobiowego, w drobiowym mięsie odkostnionym mechanicznie oraz w produktach z mięsa drobiowego hodowca jest obowiązany do wpisywania w łańcuchu żywnościowym dla drobiu dodatnich wyników badań laboratoryjnych i wszystkich stwierdzonych serotypów Salmonella, w tym nieobjętych programem.

Mięso pozyskane z drobiu pochodzącego ze stada indyków hodowlanych, w którym uzyskano dodatni wynik badania laboratoryjnego próbek pobranych z inicjatywy hodowcy lub pobranych przez powiatowego lekarza weterynarii albo pochodzące ze stad o nieznanym statusie epizootycznym pod względem Salmonella, jest poddawane przemysłowej obróbce cieplnej lub innej obróbce mającej na celu wyeliminowanie pałeczek Salmonella. Takie mięso nie może zostać wprowadzone do obrotu w formie świeżej, za wyjątkiem przewiezienia go do zakładu przemysłowej obróbki, jeśli zakład dokonujący uboju takiego drobiu nie ma możliwości poddania mięsa na miejscu przemysłowej obróbce cieplnej lub innej obróbce mającej na celu wyeliminowanie pałeczek Salmonella.

W przypadku gdy w badaniu laboratoryjnym próbek pobranych z inicjatywy hodowcy lub pobranych przez powiatowego lekarza weterynarii w stadzie hodowlanym indyków stwierdzono pałeczki Salmonella:

- ubój indyków z tego stada przeprowadza się w sposób określony w art. 43 ust. 6 rozporządzenia nr 2019/627.

Measures implemented by the CA (max. 32000 chars) :

Przy przemieszczaniu indyków z zakażonego stada hodowlanego do rzeźni stosuje się świadectwo zdrowia, którego wzór jest określony w załączniku do programu.

Przy przemieszczaniu do rzeźni drobiu, który nie był badany zgodnie z wymaganiami określonymi w rozporządzeniu nr 1190/2012 oraz w programie, w przypadku przeprowadzenia badania przedubojowego na terenie gospodarstwa pochodzenia, w pkt 4 świadectwa zdrowia zaznacza się fakt pochodzenia drobiu ze stada o nieznanym statusie zdrowotnym pod względem Salmonella.

W przypadku gdy w badaniu laboratoryjnym próbek pobranych z inicjatywy hodowcy lub pobranych przez powiatowego lekarza weterynarii w stadzie hodowlanym indyków stwierdzono pałeczki Salmonella:

- badanie przedubojowe indyków z tego stada przeprowadza się zgodnie z art. 10 ust. 1 i art. 11 ust 1-5 rozporządzenia wykonawczego Komisji (UE) 2019/627 z dnia 15 marca 2019 r. ustanawiającego jednolite

Breeding flocks of Turkeys

praktyczne rozwiązania dotyczące przeprowadzania kontroli urzędowych produktów pochodzenia zwierzęcego przeznaczonych do spożycia przez ludzi zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/625 oraz zmieniającego rozporządzenie Komisji (WE) nr 2074/2005 w odniesieniu do kontroli urzędowych, (Dz. Urz. UE L 131 z 17.5.2019, str. 18—30).

Mięso pozyskane z drobiu pochodzącego ze stada indyków hodowlanych, w którym uzyskano dodatni wynik badania laboratoryjnego próbek pobranych z inicjatywy hodowcy lub pobranych przez powiatowego lekarza weterynarii albo pochodzące ze stad o nieznanym statusie epizootycznym pod względem *Salmonella*, jest poddawane przemysłowej obróbce cieplnej lub innej obróbce mającej na celu wyeliminowanie pałeczek *Salmonella*. Takie mięso nie może zostać wprowadzone do obrotu w formie świeżej, za wyjątkiem przewiezienia go do zakładu przemysłowej obróbki, jeśli zakład dokonujący uboju takiego drobiu nie ma możliwości poddania mięsa na miejscu przemysłowej obróbce cieplnej lub innej obróbce mającej na celu wyeliminowanie pałeczek *Salmonella*.

Measures implemented by the CA (farm and slaughterhouse level)

as above

10.Laboratories in which samples (official and FBO samples) collected within this programme are analysed are accredited to ISO 17025 standard and the analytical methods for *Salmonella* detection is within the scope of their accreditation.

yes

no

If no, please explain.

Badania laboratoryjne próbek pobieranych w ramach programu przeprowadza się w laboratoriach wyznaczonych przez Głównego Lekarza Weterynarii, zgodnie z art. 25 ust. 3 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. o Inspekcji Weterynaryjnej.

W przypadkach uzasadnionych ekonomicznie lub organizacyjnie próbki pobrane w ramach programu przez powiatowego lekarza weterynarii mogą być przesłane do laboratorium wyznaczonego przez Głównego Lekarza Weterynarii, zgodnie z art. 25 ust. 3 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. o Inspekcji Weterynaryjnej, znajdującego się w innym województwie. W takim przypadku powiatowy lekarz weterynarii powiadamia wojewódzkiego lekarza weterynarii o zamiarze przesłania tych próbek do innego województwa. Wojewódzki lekarz weterynarii powiadamia wojewódzkiego lekarza weterynarii właściwego ze względu na położenie laboratorium o zamiarze przesłania próbek.

Próbki pobrane z inicjatywy hodowcy mogą być badane również w laboratoriach innych niż wyżej wymienione, zatwierdzonych przez Głównego Lekarza Weterynarii w trybie art. 25a ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. o Inspekcji Weterynaryjnej do wykonywania badań metodą badawczą określoną w pkt 11.

Wykaz laboratoriów zatwierdzonych przez Głównego Lekarza Weterynarii jest umieszczony na stronie internetowej administrowanej przez Główny Inspektorat Weterynarii zgodnie z art. 25 ust. 8 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. o Inspekcji Weterynaryjnej.

Krajowym laboratorium referencyjnym właściwym dla badań prowadzonych w kierunku salmonellozy (w zakresie chorób odzwierzęcych) zgodnie z przepisami rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z

Breeding flocks of Turkeys

dnia 18 kwietnia 2012 r. w sprawie krajowych laboratoriów referencyjnych, jest Laboratorium Zakładu Mikrobiologii Państwowego Instytutu Weterynaryjnego - Państwowego Instytutu Badawczego w Puławach.

Do próbek pobranych w ramach kontroli urzędowych przesyłanych do badań laboratoryjnych, dołącza się pismo przewodnie, którego wzór jest określony w załączniku nr 7 do rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 4 lipca 2017 r. w sprawie sposobu prowadzenia dokumentacji związanej ze zwalczaniem chorób zakaźnych zwierząt (Dz. U. poz. 1388).

W piśmie przewodnim dołączonym do próbek przesyłanych do badania laboratoryjnego hodowca jest obowiązany umieścić informacje zawierające co najmniej następujące dane:

- 1) imię i nazwisko oraz adres posiadacza indyków;
- 2) numer lub oznaczenie stada oraz weterynaryjny numer identyfikacyjny zakładu drobiu;
- 3) liczbę próbek oraz rodzaj pobranego materiału;
- 4) datę i godzinę pobrania próbek oraz wysłania ich do laboratorium;
- 5) rodzaj zastosowanej szczepionki w stadzie indyków hodowlanych oraz terminu jej podania;
- 6) stosowane środki przeciwdrobnoustrojowe;
- 7) imię i nazwisko osoby pobierającej próbki.

Laboratoria wykonujące badania laboratoryjne w ramach programu oceniają każdorazowo efekt hamujący wzrost bakterii.

W przypadku wykrycia serotypu pałeczek Salmonella innego niż objęty programem określa się ten serotyp i podaje jego nazwę.

Z przeprowadzonych badań laboratoryjnych sporządza się sprawozdanie.

W sprawozdaniu umieszcza się informacje o badanym stadzie (numer lub oznaczenie stada oraz weterynaryjny numer identyfikacyjny), rodzaju badanego materiału oraz o wyniku badania laboratoryjnego każdej z badanych próbek, zgodnie z jednym z poniższych sformułowań:

- 1) w próbce nr ... nie stwierdzono pałeczek Salmonella spp. i nie stwierdzono efektu hamującego wzrost bakterii;
- 2) w próbce nr ... nie stwierdzono pałeczek Salmonella spp. i stwierdzono efekt hamujący wzrost bakterii;
- 3) w próbce nr ... stwierdzono pałeczki Salmonella... (należy podać nazwę serotypu lub strukturę antygenową uzyskanego izolatu) i nie stwierdzono efektu hamującego wzrost bakterii.

W przypadku gdy:

- 1) pismo przewodnie dołączone do próbek kierowanych do badania laboratoryjnego nie zawierało informacji wymienionych powyżej;
- 2) ilość lub rodzaj materiału do badań nie spełnia wymogów określonych w załączniku do rozporządzenia Komisji (UE) nr 200/2010 z dnia 10 marca 2010 r. w sprawie wykonania rozporządzenia (WE) nr 2160/2003 Parlamentu Europejskiego i Rady w odniesieniu do celu unijnego ograniczenia częstości występowania serotypów salmonelli w dorosłych stadach hodowlanych gatunku Gallus gallus (Dz. Urz. UE L 61 z 11.03.2010, str. 1, z późn. zm.),
- 3) warunki transportu próbek do laboratorium nie spełniają wymagań określonych w ust. 3.1.1 załącznika do rozporządzenia nr 200/2010

- laboratorium informuje o tym hodowcę przy przyjęciu próbek do badania laboratoryjnego.

W przypadku gdy hodowca pomimo otrzymania ww. informacji zdecydował o przeprowadzeniu badania laboratoryjnego w sprawozdaniu z przeprowadzonych badań laboratoryjnych umieszcza się informację: „Badanie laboratoryjne nie może być traktowane jako przeprowadzone zgodnie z wymaganiami „Krajowego programu zwalczania niektórych serotypów Salmonella w stadach indyków hodowlanych”.

Laboratoria wykonujące badania laboratoryjne w ramach programu oraz hodowcy po uzyskaniu

Breeding flocks of Turkeys

dotodniego wyniku badań laboratoryjnych lub stwierdzeniu efektu hamującego wzrost bakterii, w próbkach pobranych z inicjatywy hodowcy, niezwłocznie informują o tym powiatowego lekarza weterynarii.

Laboratoria wyznaczone zgodnie z art. 25 ust. 3 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. o Inspekcji Weterynaryjnej po uzyskaniu dodatniego wyniku badań laboratoryjnych lub stwierdzeniu efektu hamującego wzrost bakterii w próbkach pobranych przez powiatowego lekarza weterynarii informują o tym powiatowego lekarza weterynarii oraz wojewódzkiego lekarza weterynarii właściwego ze względu na miejsce pobrania próbek.

Sprawozdania z badań laboratoryjnych próbek pobranych zarówno z inicjatywy hodowcy, jak i pobranych przez powiatowego lekarza weterynarii są przesyłane do powiatowego lekarza weterynarii. Laboratoria na koniec okresu sprawozdawczego, na wniosek wojewódzkiego lekarza weterynarii, przygotowują sprawozdanie dotyczące badań przeprowadzonych w ramach programu.

Laboratoria wykonujące badania laboratoryjne w ramach programu przechowują izolaty Salmonella wyizolowane w ramach programu przez co najmniej 2 lata od uzyskania izolatu.

Ponadto spośród przechowywanych izolatów Salmonella laboratoria przesyłają do Laboratorium Zakładu Mikrobiologii Państwowego Instytutu Weterynaryjnego - Państwowego Instytutu Badawczego w Puławach jeden szczep reprezentujący każdy stwierdzony serotyp Salmonella wraz z kartą informacyjną, a w przypadku gdy nie została wykonana pełna identyfikacja serotypu Salmonella – typ serologiczny w celu wykonania badań potwierdzających.

11. The **analytical methods** used for the detection of the target *Salmonella* serovars is the one defined in Part 3.2 of the Annex of Regulation (EU) No 200/2010 i.e. Amendment 1 of EN/ISO 6579-2002/Amd1:2007. *Microbiology of food and animal feeding stuffs - Horizontal method for the detection of Salmonella spp. -- Amendment 1: Annex D: Detection of Salmonella spp. in animal faeces and in environmental samples from the primary production stage*'.

Serotyping is performed following the Kaufman-White-Le Minor scheme.

yes

no

If no please explain.

Metody stosowane do wykrywania serotypów Salmonella w stadach indyków hodowlanych są określone w ust. 3.2–3.4 załącznika do rozporządzenia nr 1190/2012.

Additional explanation: new ISO standard is implemented by laboratories as required by EURL (EN/ISO 6579-1:2017-04).

For samples taken on behalf of the FBO alternative methods if validated in accordance with the most recent version of EN/ISO16140 may be used.

Breeding flocks of Turkeys

yes

no

If no please explain.

Additional explanation: Alternative methods are not used.

12. Samples are transported and stored in accordance with point 2.2.4 and 3.1 of the Annex to Regulation (EU) No 1190/2012. In particular, samples examination shall start in the laboratory within 48 hours following receipt and within 96 hours after sampling.

yes

no

If no please explain.

W przypadku gdy:

1) pismo przewodnie dołączone do próbek kierowanych do badania laboratoryjnego nie zawierało informacji wymienionych powyżej w pkt. 10;

2) ilość lub rodzaj materiału do badań nie spełnia wymogów określonych w załączniku do rozporządzenia Komisji (UE) nr 200/2010 z dnia 10 marca 2010 r. w sprawie wykonania rozporządzenia (WE) nr 2160/2003 Parlamentu Europejskiego i Rady w odniesieniu do celu unijnego ograniczenia częstości występowania serotypów salmonelli w dorosłych stadach hodowlanych gatunku Gallus gallus (Dz. Urz. UE L 61 z 11.03.2010, str. 1, z późn. zm.),

3) warunki transportu próbek do laboratorium nie spełniają wymagań określonych w ust. 3.1.1 załącznika do rozporządzenia nr 200/2010

- laboratorium informuje o tym hodowcę przy przyjęciu próbek do badania laboratoryjnego.

W przypadku gdy hodowca pomimo otrzymania ww. informacji zdecydował o przeprowadzeniu badania laboratoryjnego w sprawozdaniu z przeprowadzonych badań laboratoryjnych umieszcza się informację: „Badanie laboratoryjne nie może być traktowane jako przeprowadzone zgodnie z wymaganiami „Krajowego programu zwalczania niektórych serotypów Salmonella w stadach indyków hodowlanych”.

13. Please describe the **official controls at feed level** (including sampling).

Comments

Kontrole urzędowe pasz przeznaczonych dla stad indyków hodowlanych w zakresie wykrywania serotypów Salmonella objętych programem zostały przewidziane w Krajowym planie kontroli urzędowej pasz, przygotowanym i realizowanym zgodnie z art. 42 ustawy z dnia 22 lipca 2006 r. o paszach (Dz. U. z 2019 r. poz. 269) oraz art. 109 i 110 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/625 z

Breeding flocks of Turkeys

dnia 15 marca 2017 r. w sprawie kontroli urzędowych i innych czynności urzędowych przeprowadzanych w celu zapewnienia stosowania prawa żywnościowego i paszowego oraz zasad dotyczących zdrowia i dobrostanu zwierząt, zdrowia roślin i środków ochrony roślin, zmieniającego rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 999/2001, (WE) nr 396/2005, (WE) nr 1069/2009, (WE) nr 1107/2009, (UE) nr 1151/2012, (UE) nr 652/2014, (UE) 2016/429 i (UE) 2016/2031, rozporządzenia Rady (WE) nr 1/2005 i (WE) nr 1099/2009 oraz dyrektywy Rady 98/58/WE, 1999/74/WE, 2007/43/WE, 2008/119/WE i 2008/120/WE, oraz uchylającego rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 854/2004 i (WE) nr 882/2004, dyrektywy Rady 89/608/EWG, 89/662/EWG, 90/425/EWG, 91/496/EWG, 96/23/WE, 96/93/WE i 97/78/WE oraz decyzję Rady 92/438/EWG (rozporządzenie w sprawie kontroli urzędowych) (Dz. Urz. UE L 95 z 7.4.2017, str. 1—142).

14. Official controls at holding and flock level

- a. Please describe the official checks concerning the **general hygiene provisions** (Annex I of Regulation (EC) No 852/2004) including checks on biosecurity measures, and consequences in case of unsatisfactory outcome.

(max. 32000 chars) :

Ustawa z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt ustanawia nadzór organów administracji publicznej nad prowadzeniem działalności związanej z drobiem, o której mowa w art. 1 pkt 1 lit. a-c, f, h i n tej ustawy, i określa warunki zapewniające odpowiedni poziom bezpieczeństwa epizootycznego dla prowadzenia takiej działalności oraz określa katalog środków nadzoru. Katalog ten obejmuje kompetencje organów administracji weterynaryjnej do wydawania aktów administracyjnych (decyzji administracyjnych) oraz prowadzenia działań faktycznych o charakterze materialno-technicznym.

Zgodnie z przepisami ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt do kompetencji organów Inspekcji Weterynaryjnej został przekazany nadzór nad działalnością prowadzoną w zakresie:

- 1) utrzymywania drobiu, w celu umieszczenia go na rynku;
- 2) zarobkowego przewozu drobiu lub przewozu wykonywanego w związku z prowadzeniem innej działalności gospodarczej;
- 3) organizowania targów, wystaw, pokazów lub konkursów drobiu;
- 4) skupu drobiu i obrotu drobiem lub pośrednictwa w tym obrocie;
- 5) odchowu drobiu hodowlanego do fazy osiągnięcia dojrzałości płciowej lub rozpoczęcia nieśności w ramach zakładu odchowu drobiu;
- 6) prowadzenia zakładu drobiu;
- 7) zbierania, transportowania, przechowywania, operowania, przetwarzania oraz wykorzystywania lub usuwania produktów ubocznych pochodzących od drobiu.

Rozpoczęcie działalności nadzorowanej w zakresie przewozu drobiu i obrotu nim, prowadzenia stacji kwarantanny albo zakładu drobiu jest objęte obowiązkiem rejestracji u powiatowego lekarza weterynarii. Dodatkowo podmiot podejmujący wyżej wymienioną działalność jest obowiązany uzyskać decyzję powiatowego lekarza weterynarii w sprawie stwierdzenia spełnienia wymagań weterynaryjnych. Powiatowy lekarz weterynarii, po otrzymaniu wniosku zainteresowanego podmiotu, wszczyna w tym

Breeding flocks of Turkeys

zakresie postępowanie administracyjne.

Powiatowy lekarz weterynarii, wydając decyzję o spełnieniu wymagań weterynaryjnych, nadaje weterynaryjny numer identyfikacyjny na całość prowadzonej działalności albo poszczególnym obiektom budowlanym, albo miejscu, w których ta działalność ma być prowadzona, albo też osobom wykonującym określone czynności w ramach tej działalności.

Podmioty prowadzące działalność nadzorowaną są obowiązane, zgodnie z art. 7 ustawy z 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt, do poinformowania powiatowego lekarza weterynarii o zaprzestaniu prowadzenia określonego rodzaju działalności nadzorowanej, a także o każdej zmianie stanu prawnego lub faktycznego związanego z prowadzeniem tej działalności, w zakresie dotyczącym wymagań weterynaryjnych. Informacja taka powinna zostać przekazana, w formie pisemnej, w terminie 7 dni od dnia zaistnienia takiego zdarzenia.

Podmioty prowadzące działalność podlegającą nadzorowi organów Inspekcji Weterynaryjnej w zakresie wymagań weterynaryjnych są obowiązane zapewnić wymagania lokalizacyjne, zdrowotne, higieniczne, sanitarne, organizacyjne, techniczne lub technologiczne zabezpieczające przed zagrożeniem epizootycznym, epidemicznym lub zapewniające właściwą jakość produktów, o których mowa w art. 4 ust. 2 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt.

W ramach nadzoru sprawowanego przez organy Inspekcji Weterynaryjnej nad działalnością związaną z utrzymywaniem drobiu, pracownikom Inspekcji Weterynaryjnej, jak również osobom wyznaczonym do wykonywania określonych zadań w imieniu Inspekcji, przysługuje prawo przeprowadzenia w każdym czasie kontroli w zakresie spełnienia przez podmioty nadzorowane wymagań weterynaryjnych.

Kompetencje w zakresie kontroli, oprócz prawa wstępu na teren, na którym jest prowadzona działalność nadzorowana, obejmują, stosownie do art. 19 ust. 3 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. o Inspekcji Weterynaryjnej, uprawnienia do nieodpłatnego pobierania próbek do badań oraz żądania pisemnych lub ustnych informacji w zakresie objętym przedmiotem kontroli, w tym żądania okazywania i udostępniania dokumentów lub danych informatycznych.

Jeżeli w wyniku kontroli zostaną stwierdzone uchybienia w spełnieniu wymagań weterynaryjnych przez podmioty nadzorowane, organom Inspekcji Weterynaryjnej przysługują kompetencje dające możliwość doprowadzenia wadliwego stanu faktycznego do stanu nakazanego w przepisach prawa weterynaryjnego. Inspekcja Weterynaryjna działa w tym zakresie, łącząc realizację funkcji kontrolnych z zadaniami i kompetencjami właściwymi dla innych organów administracji publicznej, a w szczególności z uprawnieniami władczymi dającymi możliwość wydawania decyzji administracyjnych, w tym nakazów i zakazów.

W przypadku stwierdzenia, że przy prowadzeniu działalności nadzorowanej zostały naruszone wymagania weterynaryjne, powiatowy lekarz weterynarii, zgodnie z art. 8 ust. 1 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt, może wydać jedną z następujących decyzji administracyjnych:

- 1) nakazującą usunięcie uchybień w określonym terminie;
- 2) nakazującą wstrzymanie działalności do czasu usunięcia uchybień;
- 3) zakazującą umieszczania na rynku zwierząt lub handlu określonymi zwierzętami będącymi przedmiotem działalności albo zakazującą produkcji, umieszczania na rynku lub handlu określonymi produktami, wytwarzanymi przy prowadzeniu tej działalności.

Wybór zastosowania nakazu lub zakazu określonego w decyzji pozostawiono uznaniu powiatowego lekarza weterynarii. Nie jest to jednak uznanie swobodne. Dokonując bowiem rozstrzygnięcia, organ Inspekcji musi mieć na względzie wynikające z naruszenia prawa weterynaryjnego zagrożenie dla zdrowia publicznego lub zdrowia zwierząt.

W przypadku niezastosowania się przez podmiot prowadzący działalność nadzorowaną do nakazów lub zakazów wynikających z decyzji wydanej na podstawie art. 8 ust. 1 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt, powiatowy lekarz weterynarii ma

Breeding flocks of Turkeys

obowiązek wydania kolejnej decyzji, w której rozstrzyga o zakazie prowadzenia dalszej działalności przez ten podmiot, i skreśla go z rejestru. Decyzja taka nie jest wydawana w stosunku do gospodarstw utrzymujących drób, z wyjątkiem zakładów drobiu (art. 9 ust. 3 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych). Oznacza to, że brak dobrowolnego zastosowania się przez ww. podmiot do pierwszego rozstrzygnięcia powiatowego lekarza weterynarii musi skutkować wydaniem w sprawie kolejnej, bardziej restrykcyjnej decyzji administracyjnej.

b. Routine official **sampling scheme**: EU minimum requirements are implemented i.e. official sampling are performed:

■ once a year, all flocks with at least 250 adult breeding turkeys between 30 and 45 weeks of age and in all holdings with elite, great grand parents and grand parent breeding turkeys; the competent authority may decide that this sampling may also take place at the hatchery; and

■ all flocks on holdings in case of detection of *Salmonella* Enteritidis or *Salmonella* Typhimurium from samples taken at the hatchery (FBO or official samples), to investigate the origin of infection;

yes

no

If no, please explain. If yes, indicate 1)if additional official sampling going beyond EU minimum requirements is performed, give a description of what is done 2)who is taking the official samples (max. 32000 chars) :

c. If confirmatory samples taken at the holding (after positive results at the hatchery, or suspicion of false positivity on FBO samples taken on the holding) are negative, please describe the measures taken:

Testing for antimicrobials or bacterial growth inhibitors (at least 5 birds per house) and if those substances are detected the flock is considered infected and eradication measures are implemented (annex II.C of Regulation (EC) No 2160/2003)

Other official samples are taken on the breeding flock; if positive, the flock is considered infected and eradication measures are implemented, if negative, all restrictive measures are lifted

Other official samples are taken on the progeny; if positive, the flock is considered infected and eradication measures are implemented, if negative, all restrictive measures are lifted

Breeding flocks of Turkeys

None of these measures

Comments - Describe also if any other measures are implemented(max. 32000 chars) :

W wyjątkowych przypadkach, gdy istnieją powody, aby zakwestionować wyniki badania próbek pobranych z inicjatywy hodowcy (wyniki fałszywie dodatnie lub fałszywie ujemne), powiatowy lekarz weterynarii po przeprowadzeniu analizy ryzyka obejmującej co najmniej:

- 1) ocenę możliwości wzajemnego zanieczyszczenia próbek podczas pobierania próbek przez hodowcę;
- 2) ocenę możliwości zanieczyszczenia krzyżowego w laboratorium w trakcie badania;
- 3) poziom bezpieczeństwa biologicznego w gospodarstwie;
- 4) ocenę sytuacji epizootycznej pod względem występowania Salmonella spp. w gospodarstwie, - może pobrać próbki do badania.

Procedura pobierania próbek przez powiatowego lekarza weterynarii została określona w ust. 2.2.2.1 załącznika do rozporządzenia nr 200/2010. W przypadku podejrzenia zastosowania przez hodowcę środków drobnoustrojowych lub inhibitorów wzrostu bakterii, powiatowy lekarz weterynarii może pobrać dodatkowe próbki. Pobieranie takich próbek przeprowadza się w obrębie każdego kurnika na terenie gospodarstwa w następujący sposób: losowo wybiera się do 5 sztuk drobiu z każdego kurnika, chyba że powiatowy lekarz weterynarii uzna za konieczne pobranie próbek od większej liczby sztuk drobiu.

Powiatowy lekarz Weterynarii, w przypadku o którym mowa powyżej:

- 1) nakazuje, w drodze decyzji administracyjnej:

- a) izolację drobiu znajdującego się w zakładzie drobiu w poszczególnych kurnikach,
- b) zastosowanie produktów biobójczych w celu odkażania jaj wylęgowych bezpośrednio po zbiorze oraz przed wejściami do kurników i wyjściami z nich, jak również przed wjazdami na teren zakładu drobiu i wyjazdami z niego,
- c) wylęganie jaj już inkubowanych w zakładzie wylęgowym w oddzielnych aparatach lęgowych, w oparach produktu biobójczego dopuszczonego do odkażania w czasie lęgu, aktywnego w stosunku do pałeczek Salmonella;

- 2) zakazuje, w drodze decyzji administracyjnej:

- a) wywożenia jaj wylęgowych z zakładu drobiu, z wyłączeniem wywozu jaj wylęgowych niepoddanych inkubacji bezpośrednio do zakładu wytwarzającego lub przetwarzającego produkty jajeczne, o którym mowa w przepisach o produktach pochodzenia zwierzęcego, gdzie jaja niezwłocznie zostaną poddane obróbce cieplnej,
- b) przemieszczania drobiu z zakładu drobiu i do zakładu drobiu oraz ze stada i do stada w obrębie zakładu drobiu, chyba że drób, na wniosek hodowcy, zostanie przemieszczony do rzeźni; w przypadku przemieszczania drobiu ze stada podejrzanego o zakażenie serotypem Salmonella objętego programem w celu poddania ubojowi w rzeźni w świadectwie zdrowia umieszcza się informację o jego pochodzeniu ze stada, w którym uzyskano dodatni wynik badań laboratoryjnych próbek pobranych z inicjatywy hodowcy w kierunku serotypów Salmonella objętych programem,
- c) stosowania w stadzie produktów biobójczych, produktów leczniczych weterynaryjnych i innych środków utrudniających izolację pałeczek Salmonella,
- d) wywożenia z zakładu drobiu - bez jego zgody - mięsa, zwłok drobiu, odchodów pochodzących od drobiu i ściółki oraz przedmiotów znajdujących się w kurniku lub w innym miejscu utrzymywania drobiu. Środki, o których mowa w pkt 1 i 2, są stosowane do czasu potwierdzenia lub wykluczenia przez powiatowego lekarza weterynarii wystąpienia w stadzie indyków hodowlanych zakażenia serotypami Salmonella objętymi programem.

Breeding flocks of Turkeys

- d. Article 2 of Regulation (EC) No 1177/2006 (**antimicrobials** shall not be used as a specific method to control *Salmonella* in poultry): please describe the official controls implemented (documentary checks, samplings) to check the correct implementation of this provision (at the holding and at the hatchery). For samples please describe the samples taken, the analytical method used, the result of the tests.

(max. 32000 chars):

Zasady stosowania środków zwalczających drobnoustroje, przeprowadzania szczepień oraz przyznawania odstępstw od obowiązku szczepień są określone w rozporządzeniu Komisji (WE) nr 1177/2006 z dnia 1 sierpnia 2006 r. w sprawie wykonania rozporządzenia (WE) nr 2160/2003 Parlamentu Europejskiego i Rady w odniesieniu do wymogów dotyczących stosowania szczególnych metod kontroli w ramach krajowych programów zwalczania salmonelli u drobiu (Dz. Urz. UE L 212 z 02.08.2006, str. 3). Zakaz stosowania środków zwalczających drobnoustroje odnosi się do serotypów *Salmonella* objętych programem, z wyjątkiem przypadków wskazanych w art. 2 ust. 2 rozporządzenia Komisji (WE) nr 1177/2006 z dnia 1 sierpnia 2006 r. w sprawie wykonania rozporządzenia (WE) nr 2160/2003 Parlamentu Europejskiego i Rady w odniesieniu do wymogów dotyczących stosowania szczególnych metod kontroli w ramach krajowych programów zwalczania salmonelli u drobiu.

W przypadku podejrzenia zastosowania przez hodowcę środków drobnoustrojowych lub inhibitorów wzrostu bakterii, powiatowy lekarz weterynarii może pobrać dodatkowe próbki. Pobieranie takich próbek przeprowadza się w obrębie każdego kurnika na terenie gospodarstwa w następujący sposób: losowo wybiera się do 5 sztuk drobiu z każdego kurnika, chyba że powiatowy lekarz weterynarii uzna za konieczne pobranie próbek od większej liczby sztuk drobiu.

Powiatowy lekarz Weterynarii, w przypadku o którym mowa powyżej:

1) nakazuje, w drodze decyzji administracyjnej:

- a) izolację drobiu znajdującego się w zakładzie drobiu w poszczególnych kurnikach,
- b) zastosowanie produktów biobójczych w celu odkażania jaj wylęgowych bezpośrednio po zbiorze oraz przed wejściami do kurników i wyjściami z nich, jak również przed wjazdami na teren zakładu drobiu i wyjazdami z niego,
- c) wylęganie jaj już inkubowanych w zakładzie wylęgowym w oddzielnych aparatach lęgowych, w oparach produktu biobójczego dopuszczonego do odkażania w czasie lęgu, aktywnego w stosunku do pałeczek *Salmonella*;

2) zakazuje, w drodze decyzji administracyjnej:

- a) wywożenia jaj wylęgowych z zakładu drobiu, z wyłączeniem wywozu jaj wylęgowych niepoddanych inkubacji bezpośrednio do zakładu wytwarzającego lub przetwarzającego produkty jajeczne, o którym mowa w przepisach o produktach pochodzenia zwierzęcego, gdzie jaja niezwłocznie zostaną poddane obróbce cieplnej,
- b) przemieszczania drobiu z zakładu drobiu i do zakładu drobiu oraz ze stada i do stada w obrębie zakładu drobiu, chyba że drób, na wniosek hodowcy, zostanie przemieszczony do rzeźni; w przypadku przemieszczania drobiu ze stada podejrzanego o zakażenie serotypem *Salmonella* objętego programem w celu poddania ubojowi w rzeźni w świadectwie zdrowia umieszcza się informację o jego pochodzeniu ze stada, w którym uzyskano dodatni wynik badań laboratoryjnych próbek pobranych z inicjatywy hodowcy w kierunku serotypów *Salmonella* objętych programem,
- c) stosowania w stadzie produktów biobójczych, produktów leczniczych weterynaryjnych i innych środków utrudniających izolację pałeczek *Salmonella*,
- d) wywożenia z zakładu drobiu - bez jego zgody - mięsa, zwłok drobiu, odchodów pochodzących od drobiu i ściółki oraz przedmiotów znajdujących się w kurniku lub w innym miejscu utrzymywania drobiu.

Breeding flocks of Turkeys

Środki, o których mowa w pkt 1 i 2, są stosowane do czasu potwierdzenia lub wykluczenia przez powiatowego lekarza weterynarii wystąpienia w stadzie indyków hodowlanym zakażenia serotypami *Salmonella* objętymi programem.

15. *Salmonella* vaccination

Voluntary

Compulsory

Forbidden

Use of *Salmonella* vaccines is in compliance with provisions of Article 3 of Regulation (EC) No 1177/2006.

Comments - If performed please describe the vaccination scheme (vaccines used, vaccines providers, target flocks, number of doses administered per bird, etc) (max. 32000 chars) :

16. System for **compensation to owners** for the value of their birds slaughtered or culled and the eggs destroyed or heat treated.

Describe the system for compensation to owners. Indicate how improper implementation of biosecurity measures can affect the payment of compensation (max. 32000 chars)

Odszkodowanie i zwrot faktycznie poniesionych wydatków związanych z wykonywaniem nakazów zawartych w decyzji powiatowego lekarza weterynarii w związku ze zwalczaniem choroby zakaźnej zwierząt jest przyznawane zgodnie z art. 49 i 57c ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt.

17. Please describe the official procedure to test, after the depopulation of an infected flock, the **efficacy of the disinfection** of a poultry house (numbers of samples, number of tests, samples taken, etc...)

(max. 32000 chars) :

Przed ponownym umieszczeniem indyków w budynkach inwentarskich powiatowy lekarz weterynarii pobiera próbki do badań laboratoryjnych w celu stwierdzenia skuteczności wykonanego oczyszczania i odkażania. Próbkami tymi są:

Breeding flocks of Turkeys

- 1) 4 wymazy powierzchniowe pobrane z podłóża, w szczególności z miejsc popękanych, zagłębień lub połączeń konstrukcyjnych – w laboratorium łączone w 1 próbkę zbiorczą oraz
- 2) 4 wymazy powierzchniowe pobrane z naroży badanego pomieszczenia na wysokości 1 m od poziomu podłogi – w laboratorium łączone w 1 próbkę zbiorczą, oraz
- 3) 3 wymazy powierzchniowe z urządzenia służącego do karmienia, przy czym każdy wymaz pobiera się z 5 metrów taśmy lub rynienki paszowej lub 6 wybranych losowo urządzeń służących do karmienia – w laboratorium łączone w 1 próbkę zbiorczą, oraz
- 4) 2 wymazy powierzchniowe pobrane z systemu wentylacyjnego, przy czym każdy wymaz może być użyty do 3 wlotów lub wylotów tego systemu – w laboratorium łączone w 1 próbkę zbiorczą;
- 5) 2 wymazy powierzchniowe z magazynu jaj (z powierzchni sortownic, stołów) lub z końcowych pięciu metrów systemu przeznaczonego do zbierania zniesionych jaj (taśmy) – w laboratorium łączone w 1 próbkę zbiorczą.

W przypadku uzyskania dodatniego wyniku badania laboratoryjnego koszty pobrania kolejnych próbek na badanie skuteczności wykonanego oczyszczania i odkażania, dojazdu do zakładu drobiu oraz do laboratorium, jak również badań laboratoryjnych próbek w laboratorium są ponoszone przez hodowcę. Ponowne umieszczenie indyków w kurniku może odbyć się tylko po uzyskaniu ujemnych wyników badań laboratoryjnych próbek pobranych przez powiatowego lekarza weterynarii.

B. General information

1. Structure and organisation of the **Competent Authorities** (from the central CA to the local CAs)

Short description and/or reference to a document presenting this description (max. 32000 chars) :

Na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej właściwą władzą wykonawczą w zakresie realizacji programów, o których mowa w art. 5 ust. 1 rozporządzenia nr 2160/2003, są organy Inspekcji Weterynaryjnej, tj. Główny Lekarz Weterynarii, wojewódzcy lekarze weterynarii i powiatowi lekarze weterynarii.

Obecnie funkcjonuje 16 wojewódzkich inspektoratów weterynarii oraz 305 powiatowych inspektoratów weterynarii.

Struktura oraz kompetencje organów Inspekcji Weterynaryjnej zostały określone w ustawie z dnia 29 stycznia 2004 r. o Inspekcji Weterynaryjnej (Dz. U. z 2018 r. poz. 1557).

2. **Legal basis** for the implementation of the programme

(max. 32000 chars) :

1) art. 57 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt;

2) rozporządzenie nr 2160/2003;

3) rozporządzenie Komisji (WE) nr 1177/2006 z dnia 1 sierpnia 2006 r. w sprawie wykonania rozporządzenia (WE) nr 2160/2003 Parlamentu Europejskiego i Rady w odniesieniu do wymogów

Breeding flocks of Turkeys

dotyczących stosowania szczególnych metod kontroli w ramach krajowych programów zwalczania salmonelli u drobiu;
4) rozporządzenie nr 1190/2012.

3. Give a short summary of the outcome of the **monitoring of the target *Salmonella* serovars** (SE, ST) implemented in accordance with Article 4 of Directive 2003/99/EC (evolution of the prevalence values based on the monitoring of animal populations or subpopulations or of the food chain).

(max. 32000 chars) :

W latach 2006-2007 przeprowadzono badania podstawowe nad występowaniem pałeczek Salmonella w stadach indyków rzeźnych i hodowlanych na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, zgodnie z decyzją Komisji 2006/662/WE z dnia 29 września 2006 r. w sprawie wkładu finansowego Wspólnoty na rzecz badania podstawowego dotyczącego występowania bakterii salmonelli u indyków prowadzonego w państwach członkowskich (Dz. Urz. UE L 272 z 03.10.2006, str. 22). Odsetek stad zakażonych indyków rzeźnych wyniósł 24%, natomiast w stadach indyków hodowlanych pałeczek Salmonella nie wykryto. Głównym, pierwotnym rezerwuarem odzwierzęcych pałeczek Salmonella w Rzeczypospolitej Polskiej jest drób. Zgodnie z danymi zawartymi w raporcie Europejskiego Urzędu ds. Bezpieczeństwa Żywności z 2013 r. na temat tendencji i źródeł chorób odzwierzęcych, odzwierzęcych czynników chorobotwórczych oraz ognisk przenoszonych przez żywność do zakażeń u ludzi dochodzi najczęściej przez spożywanie skażonych produktów pochodzenia zwierzęcego, m.in. jaj i produktów jajecznych oraz mięsa i przetworów mięsnych, w tym drobiowych.

Informacje o zachorowaniach na choroby zakaźne, zakażeniach i zatruciach w Rzeczypospolitej Polskiej są zbierane przez Zakład Epidemiologii Narodowego Instytutu Zdrowia Publicznego - Państwowego Zakładu Higieny, a następnie publikowane co dwa tygodnie na jego stronie internetowej w postaci meldunków o zachorowaniach na choroby zakaźne, zakażeniach i zatruciach.

Od 2010 r. na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jest realizowany „Krajowy program zwalczania niektórych serotypów Salmonella w stadach indyków hodowlanych”. Wyniki realizacji programu przedstawiono w tabeli 1 (w załączeniu). W 2019 r. program ten był prowadzony zgodnie z rozporządzeniem Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 20 grudnia 2016 r. w sprawie wprowadzenia „Krajowego programu zwalczania niektórych serotypów Salmonella w stadach indyków hodowlanych” na lata 2017-2019 (Dz. U. poz. 2239).

4. System for the registration of holdings and identification of flocks

(max. 32000 chars) :

Zgodnie z art. 11 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt powiatowy lekarz weterynarii prowadzi rejestr podmiotów prowadzących działalność nadzorowaną.

Powiatowy lekarz weterynarii przekazuje, za pośrednictwem wojewódzkiego lekarza weterynarii, Głównemu Lekarzowi Weterynarii dane zawarte w rejestrze, a także informacje o każdej zmianie stanu faktycznego lub prawnego ujawnionego w tym rejestrze.

Zgodnie z rozdziałem 1 część I lit. B ust. 6 i 7 załącznika nr 1 do rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 27 września 2013 r. w sprawie szczegółowych wymagań weterynaryjnych mających

Breeding flocks of Turkeys

zastosowanie do drobiu i jaj wylęgowych w zakładzie hodowli zarodowej, zakładzie reprodukcyjnym oraz zakładzie odchowu drobiu prowadzi się dokumentację dotyczącą każdego stada. Powyższą dokumentację przechowuje się co najmniej przez 2 lata od dnia zbycia stada.

Zgodnie z art. 69 ust. 3 ustawy z dnia 6 września 2001 r. – Prawo farmaceutyczne (Dz. U. z 2017 r. poz. 2211, z 2018 r. poz. 650, 697, 1039, 1375, 1515, 1544, 1629, 1637, 1669, 2227, z 2019 poz. 499) jeżeli tkanki i produkty pochodzące od zwierząt są przeznaczone do spożycia przez ludzi, to właściciele tych zwierząt lub osoby odpowiedzialne za zwierzęta są obowiązani do posiadania dokumentacji w formie ewidencji nabycia, posiadania i stosowania produktów leczniczych weterynaryjnych oraz leczenia zwierząt prowadzonej zgodnie z przepisami ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt.

Szczegółowy zakres i sposób prowadzenia przez lekarzy weterynarii dokumentacji lekarsko-weterynaryjnej dotyczącej wykonywanych zabiegów leczniczych i profilaktycznych oraz stosowanych produktów leczniczych, jak również zakres i sposób prowadzenia ewidencji leczenia zwierząt przez posiadacza zwierząt gospodarskich, a także tryb dokonywania wpisów w tej ewidencji przez lekarzy weterynarii leczących zwierzęta został określony w rozporządzeniu Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 29 września 2011 r. w sprawie zakresu i sposobu prowadzenia dokumentacji lekarsko-weterynaryjnej i ewidencji leczenia zwierząt oraz wzorów tej dokumentacji i ewidencji (Dz. U. Nr 224, poz. 1347).

Dokumenty te lekarz weterynarii oraz posiadacz zwierzęcia przechowują przez 5 lat od dnia dokonania w nich ostatniego wpisu, zgodnie z art. 69 ust. 4 ustawy z dnia 6 września 2001 r. - Prawo farmaceutyczne. Wzór dokumentacji obrotu detalicznego produktami leczniczymi weterynaryjnymi został określony w rozporządzeniu Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 17 października 2008 r. w sprawie sposobu prowadzenia dokumentacji obrotu detalicznego produktami leczniczymi weterynaryjnymi i wzoru tej dokumentacji (Dz. U. Nr 200, poz. 1236).

Dokumenty, w które zaopatruje się indyki i jaja wylęgowe w handlu oraz w obrocie z państwami trzecimi:

W handlu, jak również w obrocie, dokumenty są wystawiane zgodnie z:

- 1) ustawą z dnia 27 sierpnia 2003 r. o weterynaryjnej kontroli granicznej (Dz. U. z 2019 r. poz. 260)(Dz. U. z 2014 r. poz. 424 i 1662, z 2016 r. poz. 1228 i 1948, z 2017 r. poz. 970, z 2018 r. poz. 650, z 2019 poz. 260);
- 2) ustawą z dnia 10 grudnia 2003 r. o kontroli weterynaryjnej w handlu (Dz. U. z 2019 r. poz. 260)(Dz. U. z 2015 r. poz. 519, z 2018 r. poz. 650, z 2019 poz. 475);
- 3) ustawą z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt;
- 4) rozporządzeniem Komisji (WE) nr 599/2004 z dnia 30 marca 2004 r. dotyczącym przyjęcia zharmonizowanego wzoru świadectwa i sprawozdania z kontroli związanych z wewnątrzspółnotowym handlem zwierzętami i produktami pochodzenia zwierzęcego (Dz. Urz. WE L 94 z 31.03.2004, str. 44; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 3, t. 43, str. 354);
- 5) rozporządzeniem Komisji (WE) nr 798/2008 z dnia 8 sierpnia 2008 r. ustanawiającym wykaz państw trzecich, terytoriów, stref lub grup, z których dopuszczalny jest przywóz do i tranzyt przez terytorium Wspólnoty drobiu i produktów drobiowych oraz wymogów dotyczących świadectw weterynaryjnych (Dz. Urz. WE L 226 z 23.08.2008, str. 1, z późn. zm.).

Zgodnie z art. 18 rozporządzenia (WE) nr 178/2002 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 28 stycznia 2002 r. ustanawiającego ogólne zasady i wymagania prawa żywnościowego, powołującego Europejski Urząd ds. Bezpieczeństwa Żywności oraz ustanawiającego procedury w zakresie bezpieczeństwa żywności (Dz. Urz. WE L 31 z 01.02.2002, str. 1, z późn. zm.; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 15, t. 6, str. 463) podmioty działające na rynku powinny zapewnić możliwość monitorowania żywności, pasz, zwierząt hodowlanych oraz wszelkich substancji przeznaczonych do dodania do żywności lub pasz. W tym celu podmioty te powinny utworzyć systemy i procedury

Breeding flocks of Turkeys

umożliwiający przekazanie takich informacji na żądanie właściwych władz.

Zgodnie z art. 7 rozporządzenia (WE) nr 853/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 29 kwietnia 2004 r. ustanawiającego szczególne przepisy dotyczące higieny w odniesieniu do żywności pochodzenia zwierzęcego (Dz. Urz. UE L 139 z 30.04.2004, str. 55, z późn. zm. - Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 3, t. 45, str. 14) przesyłki produktów pochodzenia zwierzęcego zaopatruje się w świadectwa zdrowia lub inne dokumenty określone w przepisach prawa unijnego.

Wywóz zwierząt i produktów pochodzenia zwierzęcego do państwa trzeciego odbywa się zgodnie z wymaganiami uzgodnionymi z władzami danego państwa.

Dodatkowo dla każdej przesyłki zwierząt przemieszczanej na terytorium Unii Europejskiej, w tym podlegającej wywozowi do państwa trzeciego, wystawia się w systemie TRACES świadectwo zdrowia dla zwierząt w handlu wewnątrzspółnotowym.

Inne środki podejmowane w celu zapewnienia identyfikacji indyków

W celu zapewnienia identyfikacji indyków w trakcie transportu dla każdej przesyłki przemieszczanej na terytorium Unii Europejskiej wystawia się w systemie TRACES świadectwo zdrowia dla zwierząt w handlu wewnątrzspółnotowym zawierające szczegółowe dane dotyczące przesyłki, w szczególności miejsce pochodzenia i przeznaczenia, oraz poświadczenie zdrowia zwierząt.

W przypadku przesyłek przeznaczonych do państw trzecich dane dotyczące przesyłki są również wprowadzane do systemu TRACES. W systemie odnotowywana jest również kontrola dobrostanu zwierząt na granicy.

Przy przywozie z państw trzecich dla każdej przesyłki wystawiany jest dokument CVED zgodny z rozporządzeniem Komisji (WE) nr 282/2004 z dnia 18 lutego 2004 r. wprowadzającym dokument zgłoszenia i kontroli weterynaryjnych dotyczących zwierząt wwożonych do Wspólnoty pochodzących z państw trzecich (Dz. Urz. WE L 49 z 19.02.2004, str. 11, z późn. zm.; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 3, t. 42, str. 462), którego oryginał towarzyszy przesyłce do miejsca przeznaczenia. Dodatkowo wersja elektroniczna dokumentu CVED jest wprowadzana do systemu TRACES.

5. System to monitor the implementation of the programme.

(max. 32000 chars):

Zgodnie z art. 57 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt (Dz. U. z 2018 r. poz. 1967) Główny Lekarz Weterynarii jest odpowiedzialny za opracowanie programu, a następnie nadzoruje jego realizację oraz informuje Komisję Europejską o postępach w realizacji programu. Na poziomie województwa nadzór nad realizacją programu sprawuje wojewódzki lekarz weterynarii. Bezpośredni nadzór nad realizacją programu na poziomie powiatu sprawuje powiatowy lekarz weterynarii, który jest również odpowiedzialny za wykonywanie wszelkich czynności urzędowych w ramach programu.

W ramach programu badania laboratoryjne będą wykonywane przez laboratoria, o których mowa w art. 25 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. o Inspekcji Weterynaryjnej.

Krajowe laboratorium referencyjne w zakresie badań laboratoryjnych przeprowadzanych w ramach programu jest określone w rozporządzeniu Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 18 kwietnia 2012 r. w sprawie krajowych laboratoriów referencyjnych (Dz. U. z 2014 r. poz. 256 i 1692 oraz z 2016 r. poz. 1107, z późn. zm.).

Nadzór nad działalnością Inspekcji Weterynaryjnej oraz krajowych laboratoriów referencyjnych sprawuje Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Breeding flocks of Turkeys

C. Targets

1 Targets related to flocks official monitoring

1.1 Targets on laboratory tests on official samples for year :

2021

Type of the test (description)	Target population	Number of planned tests
Bacteriological detection test	Breeding flocks of Turkeys	268
Serotyping	Breeding flocks of Turkeys	2
Antimicrobial detection test	Breeding flocks of Turkeys	1
Test for verification of the efficacy of disinfection	Breeding flocks of Turkeys	5

1.1 Targets on laboratory tests on official samples for year :

2022

Type of the test (description)	Target population	Number of planned tests
Bacteriological detection test	Breeding flocks of Turkeys	268
Serotyping	Breeding flocks of Turkeys	2
Antimicrobial detection test	Breeding flocks of Turkeys	1
Test for verification of the efficacy of disinfection	Breeding flocks of Turkeys	5

1.2 Targets on official sampling of flocks for year :

2021

Type of the test (description)	Rearing flocks	Adult flocks
Total No of flocks (a)	93	180
No of flocks in the programme	93	180
No of flocks planned to be checked (b)	0	180

Breeding flocks of Turkeys

No of flock visits to take official samples (c)	0	135
No of official samples taken	0	268
Target serovars (d)	SE + ST	SE + ST
Possible No of flocks infected by target serovars	0	1
Possible No of flocks to be depopulated	0	1
Total No of birds to be slaughtered/culled	0	2 676
Total No of eggs to be destroyed	Text	8 071
Total No of eggs to be heat treated	Text	0

(a) Including eligible and non eligible flocks

(b) A checked flock is a flock where at least one official sampling visit will take place. A flock shall be counted only once even if it was visited several times.

(c) Each visit for the purpose of taking official samples shall be counted. Several visits on the same flock for taking official samples shall be counted separately.

(d) Salmonella Enteritidis and Salmonella Typhimurium = SE + ST

Salmonella Enteritidis, Typhimurium, Hadar, Infantis, Virchow = SE+ ST + SH +SI + SV

1.2 Targets on official sampling of flocks for year :

2022

Type of the test (description)	Rearing flocks	Adult flocks
Total No of flocks (a)	93	180
No of flocks in the programme	93	180
No of flocks planned to be checked (b)	0	180
No of flock visits to take official samples (c)	0	135
No of official samples taken	0	268
Target serovars (d)	SE + ST	SE + ST
Possible No of flocks infected by target serovars	0	1
Possible No of flocks to be depopulated	0	1
Total No of birds to be slaughtered/culled	0	2 676
Total No of eggs to be destroyed	Text	8 071
Total No of eggs to be heat treated	Text	0

Breeding flocks of Turkeys

- (a) Including eligible and non eligible flocks
- (b) A checked flock is a flock where at least one official sampling visit will take place. A flock shall be counted only once even if it was visited several times.
- (c) Each visit for the purpose of taking official samples shall be counted. Several visits on the same flock for taking official samples shall be counted separately.
- (d) Salmonella Enteritidis and Salmonella Typhimurium = SE + ST
 Salmonella Enteritidis, Typhimurium, Hadar, Infantis, Virchow = SE+ ST + SH +SI + SV

2.1 *Targets on vaccination for year :* **2021**

Type of the test (description)	Target on vaccination
Number of flocks in the Salmonella programme	0
Number of flocks expected to be vaccinated	0
Number of birds expected to be vaccinated	0
Number of doses expected to be administered	0

2.1 *Targets on vaccination for year :* **2022**

Type of the test (description)	Target on vaccination
Number of flocks in the Salmonella programme	0
Number of flocks expected to be vaccinated	0
Number of birds expected to be vaccinated	0
Number of doses expected to be administered	0

Breeding flocks of Turkeys

D.1. Detailed analysis of the cost of the programme

Costs of the planned activities for year :

2021

1. Testing of official samples								
Cost related to	<u>Specification</u>	Number of tests	Unitary cost in EUR	Total amount in EUR	Union funding requested	Cofinancing rate	Requested Union contribution in EUR	
Testing	Breeding Turkeys: Bacteriological detection test	268	20.16	5402.88	yes	75	4 052,16	X
Testing	Breeding Turkeys: Serotyping	2	47.01	94.02	yes	75	70,52	X
Testing	Breeding Turkeys: Antimicrobial detection test	1	20.23	20.23	yes	75	15,17	X
Testing	Breeding Turkeys: Test for verification of the efficacy of disinfection	5	40.44	202.2	yes	75	151,65	X
2. Vaccination (if you ask cofinancing for purchase of vaccins, you should also fill in A.15 and E.1.d)								
Cost related to	<u>Specification</u>	Number of vaccine dosis	Average cost per dose in EUR	Total amount in EUR	Union funding requested	Cofinancing rate	Requested Union contribution in EUR	
Vaccination	Breeding Turkeys: Purchase of vaccine doses			0	no	75	0	X
3. Slaughter and destruction (without any salaries)								
Cost related to	<u>Compensation of</u>	Number of units	Unitary cost in EUR	Total amount in EUR	Union funding requested	Cofinancing rate	Requested Union contribution in EUR	
Compensation	Breeding Turkeys: Heat treated hatching eggs			0	no	75	0	X
Compensation	Breeding Turkeys: Hatching eggs destroyed	8 071	0.8	6456.8	yes	75	4 842,6	X
Compensation	Breeding Turkeys: Animals culled or slaughtered	2 676	24	64224	yes	75	48 168	X
4.Cleaning and disinfection								

Breeding flocks of Turkeys

Cost related to	Specification	Number of units	Unitary cost in EUR	Total amount in EUR	Union funding requested	Cofinancing rate	Requested Union contribution in EUR	
Cleaning and disinfection	In case of full flock depopulation			0	no	75	0	X
5. Other essential costs								
Cost related to	Specification	Number of units	Unitary cost in EUR	Total amount in EUR	Union funding requested	Cofinancing rate	Requested Union contribution in EUR	
	koszt wyceny przez rzeczoznawców 1 stada i jaj wylęgowych z tego stada (godz)	4	9.4	37.6	no		0	X
	badanie laboratoryjne inne niż wymienione w pkt 1 (np badania paszy i wody)	3	10.01	30.03	no		0	X
	odszkodowanie za pasze (tony)	2	241.15	482.3	no		0	X
	koszt transportu (do rzeźni/zakładu przetwórczego ubocznych produktów pochodzenia zwierzęcego)-załadunek jednego stada (szt)	1	255.15	255.15	no		0	X
	koszt transportu (do rzeźni/zakładu przetwórczego ubocznych produktów pochodzenia zwierzęcego)-transport jednego stada (km)	200	1.1	220	no		0	X
	zabicie indyków (szt)	2 676	1.4	3746.4	yes		0	X
	unieszkodliwienie indyków (kg)	32 112	0.64	20551.68	no		0	X
	unieszkodliwienie odpadów laboratoryjnych (kg)	128	0.88	112.64	no		0	X
	odszkodowanie za zniszczone jaja wylęgowe(koszt przekraczający limit)	8 071	0.2	1614.2	no		0	X
				Add a new row				
6. Cost of official sampling								
Cost related to	Specification	Number of units	Unitary cost in EUR	Total amount in EUR	Union funding requested	Cofinancing rate	Requested Union contribution in EUR	
Sampling	Breeding Turkeys: Official sampling visit	135	7.81	1054.35	yes	75	790,76	X
Total with Union funding request (€):				81200.88	including		58090.86	
Total without Union funding request (€):				23303.6			= requested EU contribution in €	

Breeding flocks of Turkeys

Costs of the planned activities for year :

2022

1. Testing of official samples								
Cost related to	<u>Specification</u>	Number of tests	Unitary cost in EUR	Total amount in EUR	Union funding requested	Cofinancing rate	Requested Union contribution in EUR	
Testing	Breeding Turkeys: Bacteriological detection test	268	20.16	5402.88	yes	75	4 052,16	X
Testing	Breeding Turkeys: Serotyping	2	47.01	94.02	yes	75	70,52	X
Testing	Breeding Turkeys: Antimicrobial detection test	1	20.23	20.23	yes	75	15,17	X
Testing	Breeding Turkeys: Test for verification of the efficacy of disinfection	5	40.44	202.2	yes	75	151,65	X
2. Vaccination (if you ask cofinancing for purchase of vaccins, you should also fill in A.15 and E.1.d)								
Cost related to	<u>Specification</u>	Number of vaccine dosis	Average cost per dose in EUR	Total amount in EUR	Union funding requested	Cofinancing rate	Requested Union contribution in EUR	
Vaccination	Breeding Turkeys: Purchase of vaccine doses			0	no	75	0	X
3. Slaughter and destruction (without any salaries)								
Cost related to	<u>Compensation of</u>	Number of units	Unitary cost in EUR	Total amount in EUR	Union funding requested	Cofinancing rate	Requested Union contribution in EUR	
Compensation	Breeding Turkeys: Heat treated hatching eggs			0	no	75	0	X
Compensation	Breeding Turkeys: Hatching eggs destroyed	8 071	0.8	6456.8	yes	75	4 842,6	X
Compensation	Breeding Turkeys: Animals culled or slaughtered	2 676	16.23	43431.48	yes	75	32 573,61	X
4. Cleaning and disinfection								
Cost related to	<u>Specification</u>	Number of units	Unitary cost in EUR	Total amount in EUR	Union funding requested	Cofinancing rate	Requested Union contribution in EUR	

Breeding flocks of Turkeys

Cleaning and disinfection	In case of full flock depopulation			0	no	75	0	X
5. Other essential costs								
Cost related to	Specification	Number of units	Unitary cost in EUR	Total amount in EUR	Union funding requested	Cofinancing rate	Requested Union contribution in EUR	
	koszt wyceny przez rzeczoznawców 1 stada i jaj wylęgowych z tego stada (godz)	4	9.4	37.6	no		0	X
	badanie laboratoryjne inne niż wymienione w pkt 1 (np badania paszy i wody)	3	10.01	30.03	no		0	X
	odszkodowanie za pasze (tony)	2	241.15	482.3	no		0	X
	koszt transportu (do rzeźni/zakładu przetwórczego ubocznych produktów pochodzenia zwierzęcego)-załadunek jednego stada (szt)	1	255.15	255.15	no		0	X
	koszt transportu (do rzeźni/zakładu przetwórczego ubocznych produktów pochodzenia zwierzęcego)-transport jednego stada (km)	200	1.1	220	no		0	X
	zabicie indyków (szt)	2 676	1.4	3746.4	yes		0	X
	unieszkodliwienie indyków (kg)	32 112	0.64	20551.68	no		0	X
	unieszkodliwienie odpadów laboratoryjnych (kg)	128	0.88	112.64	no		0	X
	odszkodowanie za zniszczone jaja wylęgowe(koszt przekraczający limit)	8 071	0.2	1614.2	no		0	X
				Add a new row				
6. Cost of official sampling								
Cost related to	Specification	Number of units	Unitary cost in EUR	Total amount in EUR	Union funding requested	Cofinancing rate	Requested Union contribution in EUR	
Sampling	Breeding Turkeys: Official sampling visit	135	7.81	1054.35	yes	75	790,76	X
Total with Union funding request (€):				60408.36	including		42496.47	
Total without Union funding request (€):				23303.6	= requested EU contribution in €			

Breeding flocks of Turkeys

E. Financial information

1. Identification of the implementing entities - financial circuits/flows

Identify and describe the entities which will be in charge of implementing the eligible measures planned in this programme which costs will constitute the reimbursement/payment claim to the EU. Describe the financial flows/circuits followed.

Each of the following paragraphs (from a to e) shall be filled out if EU cofinancing is requested for the related measure.

a) Implementing entities - **sampling**: who perform the official sampling? Who pays?
(e.g. authorised private vets perform the sampling and are paid by the regional veterinary services (state budget); sampling equipment is provided by the private laboratory testing the samples which includes the price in the invoice which is paid by the local state veterinary services (state budget))

Próbki urzędowe są pobierane przez powiatowego lekarza weterynarii.

Zgodnie z art. 16 ust. 1 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. o Inspekcji Weterynaryjnej, jeżeli powiatowy lekarz weterynarii z przyczyn finansowych lub organizacyjnych nie jest w stanie wykonać ustawowych zadań Inspekcji, może wyznaczać na czas określony lekarzy weterynarii niebędących pracownikami Inspekcji m. in. do pobierania próbek do badań. Wykonywanie czynności, o których mowa powyżej, następuje po zawarciu przez powiatowego lekarza weterynarii umowy określającej m. in. zakres, terminy i miejsce wykonywania tych czynności, wysokość wynagrodzenia za ich wykonanie oraz termin płatności.

Lekarzom weterynarii i innym osobom niebędącym pracownikami Inspekcji, wykonującym czynności związane ze zwalczaniem chorób zakaźnych zwierząt, w tym chorób odzwierzęcych, przysługuje wynagrodzenie w wysokości określonej w rozporządzeniu Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 2 sierpnia 2004 r. w sprawie warunków i wysokości wynagrodzenia za wykonywanie czynności przez lekarzy weterynarii i inne osoby wyznaczone przez powiatowego lekarza weterynarii.

Zgodnie z art. 12 ust. 1-3 ustawy o Inspekcji Weterynaryjnej, koszty działalności Inspekcji i wykonywania jej zadań pokrywane są z budżetu państwa. Dysponentami środków budżetowych są:

- minister właściwy ds. rolnictwa, jako dysponent I stopnia - główny w stosunku do Głównego Inspektoratu Weterynarii;

Breeding flocks of Turkeys

- Główny Lekarz Weterynarii (dyrektor Generalny GIW)
  - jako dysponent II stopnia w stosunku do 11 granicznych lekarzy weterynarii (dysponenci III stopnia),
  - jako dysponent III stopnia w stosunku do środków finansowych, jakie otrzymuje na funkcjonowanie Głównego Inspektoratu Weterynarii;
- Wojewodowie, jako dysponenci I stopnia - główni w stosunku do wojewódzkich lekarzy weterynarii;
- wojewódzcy lekarze weterynarii:
  - jako dysponenci II stopnia w stosunku do powiatowych lekarzy weterynarii,
  - jako dysponenci III stopnia w stosunku do środków finansowych jakie otrzymują na funkcjonowanie wojewódzkich inspektoratów weterynarii;
- powiatowi lekarze weterynarii jako dysponenci III stopnia w stosunku do środków finansowych jakie otrzymują na funkcjonowanie powiatowych inspektoratów weterynarii.

Stopnie, o których mowa wyżej (I, II, III) wskazują podległość, w tym finansową poszczególnych dysponentów.

Koszty realizacji programu zostaną dostosowane do wielkości wydatków przewidzianych na zwalczanie chorób zakaźnych zwierząt w ustawie budżetowej na rok 2020, 2021, 2022, w ramach limitu wydatków właściwych części budżetowych.

Finansowanie programu odbywa się ze środków budżetowych określonych w części 83 – rezerwa celowa, dział 758 – różne rozliczenia, rozdziału 75818 – rezerwy ogólne i celowe poz. 12 przeznaczonej na zwalczanie chorób zakaźnych zwierząt (w tym finansowanie programów zwalczania), badania monitoringowe pozostałości chemicznych i biologicznych w tkankach zwierząt, produktach pochodzenia zwierzęcego i paszach, finansowanie zadań zleconych przez Komisję Europejską oraz dofinansowanie kosztów realizacji zadań Inspekcji Weterynaryjnej, w tym na wypłatę wynagrodzeń dla lekarzy wyznaczonych na podstawie art. 16 ustawy o Inspekcji Weterynaryjnej lub poz. 8 w części podlegającej refundacji ze środków Unii Europejskiej oraz środków budżetowych określonych w części 85 – budżety wojewodów, dział 010 – rolnictwo i łowiectwo, rozdział 01022 – zwalczanie chorób zakaźnych zwierząt oraz badania monitoringowe pozostałości chemicznych i biologicznych w tkankach zwierząt i produktach pochodzenia zwierzęcego.

Additional comment:

- the average real cost of sampling is higher than the unit cost (12.71 PLN = 2.96 EUR)

b) Implementing entities - **testing**: who performs the testing of the official samples? Who pays?
(e.g. regional public laboratories perform the testing of official samples and costs related to this testing are entirely paid by the state budget)

Breeding flocks of Turkeys

Badania laboratoryjne próbek pobieranych w ramach programu przeprowadza się w laboratoriach urzędowych wyznaczonych przez Głównego Lekarza Weterynarii zgodnie z art. 25 ust. 3 ustawy o Inspekcji Weterynaryjnej (zakłady higieny weterynaryjnej wchodzące w skład wojewódzkich inspektoratów weterynarii). Krajowym laboratorium referencyjnym właściwym dla badań prowadzonych w kierunku salmonellozy (w zakresie chorób odzwierzęcych), zgodnie z rozporządzeniem Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 18 kwietnia 2012 r. w sprawie krajowych laboratoriów referencyjnych, jest Laboratorium Zakładu Mikrobiologii Państwowego Instytutu Weterynaryjnego - Państwowego Instytutu Badawczego w Puławach. Zgodnie z art. 12 ust. 1-3 ustawy o Inspekcji Weterynaryjnej, koszty działalności Inspekcji i wykonywania jej zadań pokrywane są z budżetu państwa, co zostało opisane w pkt E.1.a.

Additional comment:

- in case of serotyping, antimicrobial detection test and test for verification the efficacy of disinfection the average real cost is higher than the unit cost
- serotyping (173.28 PLN = 40.30 EUR)
- antimicrobial detection test (69.64 PLN = 16.20 EUR)
- test for verification the efficacy of disinfection (44.36 PLN = 10.32 EUR)

c) Implementing entities - **compensation**: who performs the compensation? Who pays? (e.g. compensation is paid by the central level of the state veterinary services, or compensation is paid by an insurance fund fed by compulsory farmers contribution)

Odszkodowanie przyznawane jest zgodnie z art. 49 i 57c ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt. Odszkodowanie przysługuje w wysokości wartości rynkowej zwierzęcia ze środków budżetu państwa. Wartość rynkową zwierzęcia określa się na podstawie średniej z 3 kwot oszacowania przyjętych przez powiatowego lekarza weterynarii oraz 2 rzeczoznawców wyznaczonych przez tego lekarza z prowadzonej przez niego listy rzeczoznawców. W przypadku zwierzęcia poddanego ubojowi, którego mięso jest zdatne do spożycia przez ludzi, odszkodowanie pomniejsza się o kwoty uzyskane ze sprzedaży mięsa i ubocznych produktów zwierzęcych pozyskanych od tego zwierzęcia. Decyzja w sprawie odszkodowania jest wydawana przez powiatowego lekarza weterynarii i jest ona ostateczna. Posiadacz zwierzęcia niezadowolony z tej decyzji może, w terminie miesiąca od dnia jej doręczenia, wnieść powództwo do sądu rejonowego. Zgodnie z art. 12 ust. 1-3 ustawy o Inspekcji Weterynaryjnej, koszty działalności Inspekcji i wykonywania jej zadań pokrywane są z budżetu państwa., co zostało opisane w pkt E.1.a.

Breeding flocks of Turkeys

d) Implementing entities - **vaccination**: who provides the vaccine and who performs the vaccination? Who pays the vaccine? Who pays the vaccinator?

(e.g. farmers buy their vaccine to the private vets, send the paid invoices to the local state veterinary services which reimburse the farmers of the full amount and the vaccinator is paid by the regional state veterinary services)

Szczepienia stad drobiu przeciwko Salmonella są dobrowolne i przeprowadzane na koszt hodowcy drobiu.

e) Implementing entities - **other essential measures**: who implement this measure? Who provide the equipment/service? Who pays?

Podmiotowi, który poniósł koszty m.in. związane z zabiciem zwierząt, zgodnie z art. 49 ust. 11 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt, przysługuje ze środków budżetu państwa zwrot faktycznie poniesionych wydatków. Zwrot faktycznie poniesionych wydatków jest wypłacany przez powiatowych lekarzy weterynarii.

Zgodnie z art. 12 ust. 1-3 ustawy o Inspekcji Weterynaryjnej, koszty działalności Inspekcji i wykonywania jej zadań pokrywane są z budżetu państwa, co zostało opisane w pkt E.1.a.

Breeding flocks of Turkeys

2 Co-financing rate (see provisions of applicable Work Programme)

The maximum co-financing rate is in general fixed at 50%. However based on provisions of Article 5.2 and 5.3 of the Regulation (EU) No 652/2014, we request that the co-financing rate for the reimbursement of the eligible costs would be increased:

Up to 75% for the measures detailed below

Up to 100% for the measures detailed below

Please explain for which measures and why co-financing rate should be increased to 75%

Zgodnie z artykułem 5.2 oraz 5.3 maksymalny wkład Unii może być zwiększony do 75% kosztów kwalifikowalnych w przypadku państw członkowskich, których dochód narodowy brutto na mieszkańca, na podstawie najnowszych danych Eurostatu, jest mniejszy niż 90% średniej unijnej.

3. Source of funding of eligible measures

All eligible measures for which cofinancing is requested and reimbursement will be claimed are financed by public funds.

yes

no

Breeding flocks of Turkeys

4. Additional measures in exceptional and justified cases

In the "*Guidelines for the Union co-funded veterinary programmes*", it is indicated that in exceptional and duly justified cases, additional necessary measures can be proposed by the Member States in their application.

If you introduced these type of measures in this programme, for each of them, please provide detailed technical justification and also justification of their cost:

Breeding flocks of Turkeys

Attachments

IMPORTANT :

- 1) The more files you attach, the longer it takes to upload them .
- 2) This attachment files should have one of the format listed here : jpg, jpeg, tiff, tif, xls, xlsx, doc, docx, ppt, pptx, bmp, pna, pdf.
- 3) The total file size of the attached files should not exceed 2 500Kb (+- 2.5 Mb). You will receive a message while attaching when you try to load too much.
- 4) IT CAN TAKE **SEVERAL MINUTES TO UPLOAD** ALL THE ATTACHED FILES. Don't interrupt the uploading by closing the pdf and wait until you have received a Submission Number!
- 5) Only use letters from a-z and numbers from 1-10 in the attachment names, otherwise the submission of the data will not work.

List of all attachments

		Attachment name	File will be saved as (only a-z and 0-9 and -_):	File size
			Total size of attachments :	